sobota | 8 grudnia 2012 | nr 143 (LXVII) | cena: 9 kč

Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. www.glosludu.cz

GłosLudu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Trzeba uczyć nowocześnie | s. 4

Całe życie z muzyką | s. 6-7

Apoloniusz Tajner w wywiadzie dla »GL« | s. 12

Czytniki, lego i perfumy

WYDARZENIE: *Najbliższy poniedziałek ma być dniem, kiedy klienci zrealizują najwięcej zakupów przedświątecznych w internecie. Tak przynajmniej, wychodząc z ubiegłorocznych doświadczeń, prognozuje jeden z największych elektronicznych domów towarowych w Czechach. Co kupujemy w sieci?*

Kierownictwo sklepu Mall.cz. uważa, że podobnie będzie w innych krajach, gdzie Mall działa – w Polsce, na Węgrzech i Słowacji. Na taki stan rzeczy składa się kilka czynników, m.in. fakt, że jest jeszcze wystarczająco dosyć czasu, by zamówiony towar dotarł przed Wigilią do domu, a także to, że w połowie miesiąca praktycznie wszyscy mają już na koncie wynagrodzenia, ci szczęśliwsi razem z premiami świątecznymi.

Zwiększone obroty odnotowują sklepy, a także Poczta Czeska i firmy kurierskie, już od drugiej połowy października. Prawdziwy napływ elektronicznych klientów rozpoczął się jednak w ostatnim tygodniu listopada i potrwa najprawdopodobniej do połowy grudnia. Później, na kilka dni przed Bożym Narodzeniem, za pośrednictwem internetu prezenty będą kupowały już tylko osoby, które mają możliwość osobistego odbioru towaru w regionalnych punktach. W naszym regionie w przypadku niektórych e-shopów najbliższym takim miastem jest Ostrawa. – Kto ma możliwość osobistego odbioru, może zamówić towar jeszcze 20 grudnia i 21. odebrać go w naszej filii. Na krótko przed świętami radzimy zamawiać już tylko towar, który jest na magazynie i płacić go przy odbiorze – radzi Michala Gregorová, rzeczniczka domu towarowego Mall. Towar, który ma dostarczyć poczta, powinien być zamówiony co najmniej na tydzień przed świętami. Również Jaromír Řánek, rzecznik spółki Alza, która prowadzi e-schopy z elektroniką i zabawkami, zapewnia, że osobiście można odebrać paczkę w Ostrawie jeszcze 21 grudnia. – Również paczki, które mają być dostarczone przez pocztę czy kuriera, zamówione w połowie ostatniego tygodnia przed świętami, powinny dotrzeć na czas – dodaje.

Fot. FRANTIŠEK SZYMCZYSKO

Przed świętami przedsiębiorcy mają pełne ręce roboty.

Marta Selicharová, rzeczniczka Poczty Czeskiej, zapewnia, że instytucja dobrze jest przygotowana na przedświąteczny ruch w interesie. Już w listopadzie przyjęła 3 tys. sezonowych pracowników, a jej „park wozowy" rozrósł się o 400 nowych samochodów. – W razie potrzeby w grudniu będą dostarczane przesyłki również w weekendy – tak, jak co roku – obiecuje.

Prawdziwym hitem tegorocznych zakupów świątecznych są tablety i czytniki książek elektronicznych. Rośnie zwłaszcza sprzedaż czytników – na przykład na Mall.cz w porównaniu z ub. rokiem 2,5-krotnie, również w Alzie sprzedaż idzie ostro w górę. Poza tym prawdopodobnie nie dojdzie do większych zmian w upodobaniach klientów. – Do pewniaków należą zabawki interaktywne oraz zestawy klocków lego dla dzieci, ulubionym prezentem dla dorosłych mężczyzn są zestawy dla majsterkowiczów, kobiety nadal będą otrzymywały perfumy i zestawy kosmetyków, seniorzy cyfrowe ramki do zdjęć i domowe stacje meteorologiczne – wymienia Gregorová.

Niektórzy kupują prezenty również w zagranicznych sklepach internetowych. Nawet w relacjach Polska – Czechy czy Słowacja wciąż pewnym nieudogodnieniem są jednak wyższe ceny przesyłek międzynarodowych oraz przelewów bankowych. Ten pierwszy problem starają się rozwiązać takie firmy jak ta, którą prowadzi Witold Biernat z Czeskiego Cieszyna. – Kto chce, może zamówić przesyłkę w Polsce i skierować ją na nasz adres w Cieszynie, gdzie ją odbierzemy i dostarczymy – mówi przedsiębiorca.

DANUTA CHLUP

Świąteczny koszyk zakupów w Republice Czeskiej, Polsce i na Słowacji na str. 5.

REKLAMA

ZAMEK ŚLĄSKOOSTRAWSKI
WYSTAWA SZOPEK
7. 12. 2012 – 6. 1. 2013
SREBRNA SOBOTA I NIEDZIELA
15. – 16. 12. 2012
www.slezskoostravskyhrad.cz
GL-437

ZDARZYŁO SIĘ

KARETKA WPADŁA NA DRZEWO

Śliskie drogi są niebezpieczne nie tylko dla kierowców, którzy od święta siadają za kierownicę, ale nawet dla zawodowców. W czwartek wjechał w drzewo 31-letni kierowca karetki w Hawierzowie. Ambulans jechał po ul. Stromej w kierunku ul. Cieszyńskiej. W zakręcie najechał na warstwę śniegu, nie udało mu się zahamować wozu i uderzył w drzewo. 66-letnia kobieta, którą przewoził, ma złamane kolano. Jej leczenie potrwa ok. sześciu tygodni. Kolejna osoba – 57-letni mężczyzna, odniósł lekkie obrażenia twarzy. Szkody na ambulansie wynoszą 30 tys. koron. Policja sądzi, że kierowca nie dostosował prędkości pojazdu do stanu nawierzchni. Służba kryminalna prowadzi śledztwo. **(dc)**

STRAŻACY WALCZYLI Z PRZYCZEPĄ

Ostatnie gęste opady śniegu były przyczyną wczorajszego wypadku w Ropicy. Wcześnie rano przyczepa samochodu ciężarowego marki Scania skończyła w rowie.

– Tylna część auta przechyliła się na prawy bok, co spowodowało przechylenie się również przedniej części pojazdu. Kierowcy nic się nie stało, po szybkiej interwencji strażaków auto udało się sprowadzić na jezdnię – powiedział Petr Kůdela, rzecznik Wojewódzkiej Straży Pożarnej. **(szyfr)**

POGODA

sobota	niedziela poniedziałek
dzień: -6 do -2 °C noc: -8 do -13 °C wiatr: 2-6 m/s	dzień: -3 do 1 °C noc: -8 do -13 °C wiatr: 3-7 m/s

REKLAMA

BENE-FIT w szafie energii Ci nie doda
vitality
możliwości wykorzystania ...
Kompleks sportowy Vitality Wędrynia i Bystrzyca, Stadnina Bystrzyca
tenis, bowling, siatkówka, squash, basen, segway, masaże, jazda konna
Pensjonat Ovečka Nydek - relaksacyjne pobyty wellness
Hotel Vitality - pakiet wellness, basen, sauny, masaże, whirlpool
www.vitalityslezsko.cz | www.penzionovecka.cz | www.hotelvitality.cz
GL-006

TRISIA, a.s., Trzyniec, www.trisia.cz
CICHA NOC Z GENTELMEN SINGERS
20 grudnia 2012 o godz. 18.00
GL-580

black & white
sylwester 2012 ... przyjmijcie zaproszenie na wieczór pełen stylowego nastroju i magii niepowtarzalnej chwili
tylko dziś świat jest czarno-biały !
hotel vitality
bilety już w sprzedaży
tel.: 595 530 611 | www.hotelvitality.cz
GL-529

9 771212 422065 12143

KRÓTKO

NOWY PIEC

TRZYNIEC (kor) – Odlewnia Trzyniec, będąca spółką-córką Huty Trzyniec, ukończyła dużą inwestycję o wartości ponad 30 milionów koron. Chodzi o wybudowanie nowego pieca żarowego, który umożliwi spółce przede wszystkim dostawy odlewów o wyższej wartości dodanej. Nowy piec żarowy zastąpi technologicznie przestarzałe urządzenie, które było wykorzystywane w spółce od 50. lat ubiegłego wieku. Jak wyjaśnia Zdeněk Vladár, dyrektor spółki Slévárny Třinec, nowy piec jest bardziej wydajny dzięki precyzji ogrzewania wsadu. – Obecnie możemy produkować odlewy bardziej zaawansowane technologicznie, o wyższej wartości dodanej. Chodzi przede wszystkim o obróbkę cieplną pozwalającą na osiągnięcie lepszych wartości mechanicznych odlewów – mówi Vladár.

* * *

NOWE WŁADZE GIMNAZJALNEJ MACIERZY

CZESKI CIESZYN (kor) – Na jesiennym zebraniu Zarządu Koła Macierzy Szkolnej przy Gimnazjum Polskim w Czeskim Cieszynie na nowego prezesa wybrano Jana Tomana. Wiceprzewodniczącą wybrano Janę Buzkową. Skarbnikiem będzie Helena Drobisz. Członkowie Miejscowego Koła Macierzy Szkolnej podziękowali za pracę dotychczasowej prezes, Marcie Kmeť.

* * *

»586 DNI STANU WOJENNEGO«

CZESKI CIESZYN (kor) – Sugestywne zdjęcia i dokumenty, plansze przybliżające obraz lat 1981-1983: to wszystko będzie można obejrzeć na wystawie „586 dni stanu wojennego", którą będzie można oglądać w Teatrze Cieszyńskim od poniedziałku 10 grudnia. Jej wernisaż odbędzie się o godz. 14.00. W sierpniu 1980 r. masowy protest robotników, wspieranych przez inne grupy społeczne, zmusił komunistyczne władze do kapitulacji. Przywódcy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej zaakceptowali porozumienie, którego kluczowym elementem było powołanie niezależnych od władz związków zawodowych. Wkrótce powstał Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność".

* * *

SREBRNY ŚMIETNIK

TRZYNIEC (maki) – Miasto zostało laureatem drugiego miejsca w konkursie dotyczącym segregacji odpadów w 2012 roku. W kategorii miast z liczbą mieszkańców ponad 4 tys., trzyńczanie udowodnili po raz kolejny, że należą do tych najlepszych w województwie morawsko-śląskim.

Srebrne Spinki mają swoich właścicieli

20. edycja Srebrnych Spinek, nagrody przyznawanej przez konsula generalnego RP w Ostrawie za osiągnięcia na polu kultury, przeszła w czwartkowe popołudnie do historii. Tegorocznymi laureatami, którym nagrodę uroczyście wręczono w siedzibie konsulatu, zostali pisarz Kazimierz Jaworski z Trzyńca oraz plastyk Walter Taszek z Karwiny. Na uroczystość zaproszono przedstawicieli Kongresu Polaków oraz Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego.

– Podjęcie decyzji o tym, kto zostanie laureatem Srebrnych Spinek, jest każdego roku bardzo trudne. Również w tym roku poddawaliśmy pod dyskusję wiele nazwisk, ostateczna decyzja zapadła w marcu br. – powiedział Zbigniew Kubeczka, jeden z członków kapituły nagrody, w której zasiadają przedstawiciele środowisk twórczych. Kazimierz Jaworski, pisarz, krytyk literacki i teatralny, długoletni redaktor trzynieckiego „Hutnika" nominację do Srebrnych Spinek dostał za rzetelne i bezkompromisowe podejście do podawania faktów w napisanej przez niego książce o Końskiej. – Fakt, że zostałem laureatem Srebrnych Spinek, ogromnie mnie zaskoczył. Nie spodziewałem się takiego wyróżnienia – powiedział Kazimierz Jaworski.

Drugi laureat, Walter Taszek, artysta plastyk został nominowany przede wszystkim za dwie płaskorzeźby w drewnie wykonane dla polskich szkół w Karwinie i Gnojniku. Obydwie płaskorzeźby powstały w nawiązaniu do śląskich legend. – Nagroda bardzo mnie ucieszyła. Stwierdzenie, że o wykonanej przeze mnie pracy jeszcze ktoś pamięta, jest przyjemne – podkreślił podczas czwartkowej uroczystości Walter Taszek. Po przyznaniu Srebrnych Spinek, konsul generalna RP w Ostrawie, Anna Olszewska wręczyła zasłużonemu członkowi PTTS „Beskid Śląski" w RC, Karolowi Śliżowi Krzyż Kawalerski – Order Zasługi Rzeczpospolitej Polskiej. Karol Śliż został odznaczony obok swoich kolegów, którym order wręczono 24 listopada podczas zakończenia sezonu turystycznego. Z okazji objęcia stanowiska prezesa Polskiego Stowarzyszenia Artystów Plastyków w RC, wyróżniony został także Paweł Wałach, któremu Anna Olszewska złożyła w imieniu konsulatu serdeczne gratulacje wraz z wyrazem największego szacunku i wdzięczności za pracę artystyczną. Na zakończenie oficjalnej części uroczystego spotkania w siedzibie Konsulatu RP w Ostrawie odznaczona została Anna Olszewska. – Zarząd Główny Macierzy Szkolnej w RC upoważnił nas do przekazania pani medalu potrójnego jubileuszu naszego stowarzyszenia. Pragnąc wyrazić nasze najwyższe uznania dla pani zasług, nie tylko na polu dyplomacji, ale zwłaszcza względem naszej społeczności polskiej na Zaolziu, prosimy przyjąć nasze podziękowania za pośrednictwem tego oto medalu – powiedział Jan Branny, prezes honorowy ZG Macierzy Szkolnej w RC. **(maki)**

Fot. MAGDALENA ĆMIEL

Anna Olszewska wręcza Srebrne Spinki tegorocznym laureatom – Walterowi Taszkowi i Kazimierzowi Jaworskiemu.

Świąteczna szata nie za darmo

Dwanaście żywych, błyszczących światłami choinek przygotowało miasto Bogumin na tegoroczne Boże Narodzenie. Trzy z nich stoją w centrum, pozostałe wprowadzają świąteczny nastrój na obrzeżach. Oprócz tego miasto zdobią dekoracje świetlne. Jeśli chce się stworzyć niepowtarzalną atmosferę świąt, nie można żałować pieniędzy.

Fot. PAVEL ČEMPĚL

Instalacja jednego z drzew w Boguminie.

W tym roku po raz pierwszy swoją choinkę mają mieszkańcy dzielnicy Nowa Wieś. Jest nią 12-metrowa sosna. Jak poinformowała nas Miroslava Šmídová z Urzędu Miasta, znaleźć idealną choinkę w Nowej Wsi wcale nie było łatwo. W końcu jednak udało się to. W świąteczne girlandy ubrano prywatne drzewo w ogrodzie Petra Koltoka. Miasto kupiło je dzięki wygranej w ogólnopaństwowym konkursie internetowym „Na najpiękniejsze drzewko świąteczne". Podobna sytuacja jest w Szonychlu, gdzie również „miejska" choinka stoi na prywatnej posesji Pavla Żurka.

Świąteczny wystrój miasta w tym roku będzie kosztować Bogumin 200 tys. koron. Tylko za montaż i demontaż miasto zapłaci 120 tys. koron. Na zakup nowych ozdób przeznaczyło 70 tys. koron, z czego 30 tys. uzyskano z wygranej.

Ratusz bogumiński inwestuje w świąteczny wystrój miasta od 1995 roku. Tylko na dekoracje wydał już w sumie 880 tys. koron.

Choinka stanęła już także w Czeskim Cieszynie. Nadolziański gród rozpoczął okres adwentowy w czwartek, zapaleniem świateł na miejskiej choince oraz świętomikołajskim jarmarkiem na Rynku Armii Czechosłowackiej.

Chociaż władze Czeskiego Cieszyna zapowiadają, że w przyszłych latach ma za świąteczne drzewko służyć nowa sześciometrowa jodła normańska posadzona na rynku przed kilkoma tygodniami, na razie trzeba korzystać z ochoty mieszkańców miasta. W tym roku choinka pochodzi z ogródka Marii Mucinowej z Mostów koło Czeskiego Cieszyna.

– Jeszcze jako uczennica przywiozłam to drzewko z Beskidów, chodziło o zaledwie 20-centymetrową sadzonkę – śmieje się pani Maria. – Przez 32 lata wyrosło z niej duże drzewo. Żal mi się z nim rozstawać, bo rosło u na tak długo, niemniej ciszę się, że choinka z naszego ogrodu będzie teraz zdobić rynek w naszym mieście – podkreśla.

Pani Maria Mucinowa ucieszyła się też, że choinka z jej ogrodu rozświeciła się po przyjeździe na czeskocieszyński rynek św. Mikołaja z całą czeladką aniołów i diabłów.

– Aż do 19 grudnia na rynku w godzinach 16.30-17.30 będzie można oglądać ciekawy program kulturalny, a także zajrzeć do stoisk ze świątecznymi towarami, m.in. karpiami lub bombkami – dodaje Dorota Havlík. **(sch, kor)**

Ojej! Przypomniałam sobie, że szef ma dziś urodziny!

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Siarka mniej groźna, dominuje pył

Na jednej piątej obszaru Republiki Czeskiej był w ub. roku przekroczony przynajmniej jeden limit stężenia szkodliwych substancji, w większości przypadków chodzi o pył zawieszony. Na terenach tych żyje połowa mieszkańców kraju. Wynika to ze szczegółowej analizy za rok 2011, którą opublikował w czwartek Czeski Instytut Hydrometeorologii. Analiza jest podstawą dorocznego raportu o stanie środowiska, przedkładanego rządowi.

Największe zanieczyszczenie powoduje pył zawieszony (PM10), w przypadku innych szkodliwych substancji nie było problemów z dotrzymaniem limitów. – Ich poziom od dłuższego czasu jest niski. Chodzi o substancje, które w przeszłości osiągały wysokie wartości – dwutlenek siarki (z przemysłu) i ołów (z transportu) – poinformował Jan Macoun, wicedyrektor CIHM.

Autorzy analizy wskazują m.in. na to, że w regionach przygranicznych częściowy wpływ na zanieczyszczenie mają źródła z Polski. W części kraju (na 17 proc. terytorium) przekraczane są limity silnie rakotwórczych benzopirenów.

Miastem, gdzie najczęściej była przekraczana norma pyłu zawieszonego, jest Czeski Cieszyn. W ścisłej czołówce plasują się prawie wyłącznie miasta aglomeracji ostrawko-karwińskiej. Autorzy analizy wskazują m.in. na to, że w regionach przygranicznych częściowy wpływ na zanieczyszczenie mają źródła z Polski.

Więcej na temat wpływów transgranicznych piszemy na str. 4.

(dc)

Szanowni Czytelnicy

Pragnę poinformować, że pomimo wszelkich starań i kroków podjętych przez wydawcę „Głosu Ludu", w roku 2013 konieczna będzie podwyżka ceny prenumeraty. Decyzja jest oparta o liczne analizy finansowe, których należało dokonać ze względu na tegoroczne zawirowania na rynku wydawniczym. Pomijając nieustanne podwyżki kosztów produkcyjnych, które w dużej mierze dotyczą różnych branż produkcyjno-usługowych, należy podkreślić, że począwszy od roku 2013 w „Głosie Ludu" dojdzie do zasadniczej zmiany w kwestii dystrybucji naszej gazety. Po kłopotach związanych z wycofaniem się spółki Mediaservis z rynku dystrybucji gazet, wydawca musiał podjąć odpowiednie kroki, by znaleźć nowego, a przede wszystkim solidnego partnera. Po wielomiesięcznych rozmowach zdecydowano się na usługi oferowane przez Pocztę Czeską. Wydawca uznał, że jest to jedyna firma, która jest w stanie w pełni zastąpić i realizować usługę dystrybucji „GL" w pełnym zakresie.

Wiemy już, że dostarczanie gazety we wtorki, czwartki i soboty nie powinno stanowić problemu, jednak czas doręczenia będzie wahał się w granicach od 6.30 do 7.30, w zależności od miejsca doręczenia gazety. W związku z powyższym informuję, że pomimo negocjacji jakie były prowadzone podczas ostatnich spotkań, oferta cenowa Poczty Czeskiej jest znacznie wyższa niż miało to miejsce w przypadku firmy Mediaservis. W roku przyszłym koszt dystrybucji „Głosu Ludu" wzrośnie o co najmniej 40 procent.

Biorąc pod uwagę fakt, że od prawie sześciu lat cena gazety nie zmieniła się, muszę podkreślić, że w przypadku tak znaczącej podwyżki ceny dystrybucji, wydawca nie jest już w stanie zapewnić finansowania gazety z własnych środków. Dlatego podwyżka prenumeraty jest konieczna. Należy również podkreślić, że wielu naszych czytelników dokonało już uiszczenia prenumeraty „Głosu Ludu" na pierwszy kwartał 2013 roku, lecz opłata ta nie uwzględniła planowanej podwyżki. W związku z tym informuję, że wraz z początkiem nowego roku konieczne będzie uregulowanie różnicy pomiędzy obecną ceną, a kosztem prenumeraty po podwyżce. W tej sprawie Poczta Czeska zapewne zwróci się do Państwa w najbliższym czasie.

	„MF Dnes"	„Deník"	„Právo"	„Horizont"	„Hutník"
2005				8	7
2007	13/11,50	9/7	12	9	7
2009	13/11,50	11/10,50	13	9	8
2011	15/13,50	15/14	14	9	8
2012	16	16/14	15	10	8

W 2013 roku wtorkowe i czwartkowe wydanie, o objętości ośmiu stron, kosztować będzie 7 koron, za 12-stronicowy sobotni numer trzeba będzie zapłacić 11 koron, a za numer świąteczny (16 stron) 15 koron; koszt prenumeraty w roku 2013 wyniesie 1 280 koron.

Równocześnie pragnę Państwa zapewnić, że redakcja zrobi wszystko, by gazeta nadal rozwijała się i zapewniła odpowiedni poziom wedle obowiązujących zasad i praw sztuki dziennikarskiej. Pragniemy, by również w roku przyszłym jakość przekazywanych informacji była na najwyższym poziomie. Na uwagę zasługuje fakt, że w tym roku udało nam się wprowadzić wiele pozytywnych, naszym zdaniem, zmian. Za najważniejszą z nich należy uznać stworzenie nowego portalu informacyjnego www.glosludu.cz, gdzie można na bieżąco śledzić najważniejsze informacje i aktualności z terenu. Mamy nadzieję, że również w przyszłym roku nie zawiedziemy Państwa zaufania.

Marek Słowiaczek, pełnomocnik spółki Pol-Press

* * *

Na rynku prasowym „Głos Ludu" jest ewenementem. Mało której gazecie w Republice Czeskiej i w Polsce udało się utrzymać cenę na takim samym poziomie od tak wielu lat. Dla przykładu podajemy ceny wybranych gazet w RC (druga stawka dotyczy prenumeratorów).

Podwyżki cen gazet w Polsce to także chleb powszedni. Wystarczy do wyszukiwarki internetowej branżowego pisma „Press" wpisać frazę „podwyżka ceny gazety". Na przykład jeszcze w 2006 roku jeden z największych dzienników nad Wisłą, „Gazeta Wyborcza", kosztowała 1,5 złotego. Od 2009 roku stawka wzrosła do 1,8 zł, a dziś za gazetę trzeba zapłacić 2 złote. Podnosząc cenę trzy lata temu, wydawca tak tłumaczył ten krok: – Podjęliśmy decyzję o podniesieniu ceny „Gazety" ze względu na przewidywany wzrost kosztów, m.in. kosztów produkcji – powiedział Stanisław Turnau, dyrektor Segmentu Prasa Codzienna. – „Gazeta Wyborcza" podnosi cenę najpóźniej z ogólnopolskich opiniotwórczych dzienników. Wcześniej ceny egzemplarzowe podniosły np. „Dziennik" i „Rzeczpospolita". W normie jest także podwyżka cen gazet regionalnych, na przykład „Dziennika Zachodniego". **(dc, wot)**

felieton

ULICZKA KOBIET

WŁADYSŁAWA MAGIERA

Na Wzgórzu Zamkowym w Cieszynie jest siedem niewielkich lamp, na których widnieją nazwiska kobiet, a tablice na murze przypominają ich działalność. Uliczka powstała dwa lata temu. Nasze Stowarzyszenie Klub Kobiet Kreatywnych miało nadzieję, że lamp będzie przybywać. Wszak wiele jest zasłużonych kobiet. Nic się jednak nie działo, nie było pieniędzy. A teraz będą nowe lampy. Znalazły się rodziny, które chcą upamiętnić swoje przodkinie. Rodziny te zawsze wiedziały, że wśród przodków były wyjątkowe kobiety, ale dopiero po publikacji książki, postanowiły działać, zresztą nadarzyła się taka możliwość. Lampy powstaną być może jeszcze w tym roku. I tu mój apel. Gdyby rodziny z tej strony Olzy chciały upamiętnić swoją zacną krewniaczkę, to proszę skontaktować się z redakcją „Głosu Ludu". Upamiętnione do tej pory kobiety swoją działalnością i pracą przyczyniały się, w bardzo różny sposób, do rozwoju naszych małych ojczyzn. A takie mieszkały zawsze po obu stronach Olzy. Niekiedy zastanawiamy się, a co ona takiego zrobiła? Musimy jednak pamiętać, że te kobiety żyły w innych czasach, a to, co dla nas jest oczywiste, wtedy wcale takie nie było. Nawet to, że dzisiaj chodzimy w spodniach, nasze poprzedniczki musiały wywalczyć. Przykłady można by mnożyć.

Rodziny zwróciły się do mnie jeszcze z inną prośbą. Chcą nie tylko upamiętnić swoje przodkinie, ale postanowiły wspólnie ufundować lampę Annie Ruckiej, działaczce z Nydku. Pod wpływem lektury jej biogramu i fragmentów listów z obozów, które zamieściłam, podjęły taką decyzję. Nie wiem, czy żyją krewni, bo dwaj synowie, którzy przeżyli wojnę, już odeszli, jeden zaś został powieszony w Nawsiu przez hitlerowców. Anna, absolwentka szkoły gospodyń w Końskiej, była znaną działaczką w okresie międzywojennym, zresztą nie tylko kobiecych organizacji. Swojej aktywności nie zaprzestała w czasie wojny, razem z rodziną zaangażowała się w ruchu oporu. Aresztowana w 1943 roku, zginęła śmiercią męczeńską w Oświęcimiu w 1944 r. Wzruszające listy z więzień, które najlepiej oddają jej poglądy i przekonania skłoniły rodziny do upamiętnienia tej zacnej kobiety.

Uliczka się więc rozrośnie i mam nadzieję, że na tych planowanych siedmiu lampach się nie skończy.

Św. Mikołaj odwiedził rotundę

Tegoroczny czwartek 6 grudnia był tradycyjnie jedynym dniem w roku, gdy wierni nie tylko z Cieszyna mogli wziąć udział w mszy odprawianej w cieszyńskiej rotundzie romańskiej. Patronem tej zabytkowej świątyni jest bowiem (oprócz św. Wacława) św. Mikołaj.

Przypomnijmy, że XI-wieczna rotunda na Wzgórzu Zamkowym w Cieszynie jest jednym z najstarszych i najcenniejszych zabytków architektury sakralnej w Polsce. Była pierwszą chrześcijańską świątynią w tym mieście. Jej powstanie związane jest z ustanowieniem w Cieszynie kasztelanii za czasów Bolesława Chrobrego lub Bolesława Krzywoustego. **(kor)**

felieton

RADA PRZEDSTAWICIELI WALCZĄCA

TOMASZ WOLFF, *wolff@glosludu.cz*

Dokładnie przed tygodniem na łamach „Głosu Ludu" opublikowaliśmy przebieg dyskusji na Radzie Przedstawicieli, poświęconej pomnikowi generała Šnejdárka. Jednym pomysł się spodobał, inni mówili, że nie jest dobrze, by publikować tak dokładny zapis. Choćby z tego względu, że się za bardzo odkrywamy przed drugą stroną. Dziś kilka słów wyjaśnienia, których bynajmniej nie należy traktować w kategoriach: „Tłumaczą się winni". Argumenty mam tylko dwa.

* * *

Dyskusja na Radzie Przedstawicieli była długa i owocna. Od razu nasunęło mi się skojarzenie, że dobrze by się stało, gdyby z głosami obu stron – zwolennicy parcia do przodu oraz osoby, które mówią: nie wychylajmy się – powinna zapoznać się opinia publiczna. RP to nic innego, jak nasz lokalny sejmik, więc dobrze się stało, że mieszkańcy na przykład Karwiny dowiedzieli, co dokładnie robi, na ile udziela się na tym forum ich przedstawiciel Melchior Sikora. Przykład można oczywiście odnieść do każdej gminy i organizacji skupionej w Kongresie Polaków. Słowem kluczem niech będzie transparentność.

* * *

Zgadzam się, że formułowane sądy były często podyktowane emocjami, więc mogły wkraść się drobne nieścisłości i przekłamania. Gdyby jednak dać każdemu do przeglądnięcia swoją wypowiedź, taki artykuł nie powstałby w ciągu tygodnia, ale może miesiąca, co w przypadku gazety codziennej byłoby raczej dyskwalifikujące. Drobne wpadki na pewno nie rzutują na całościowy obraz. Kiedy usłyszałem wątpliwość, czy publikując zapis z dyskusji, nie podaliśmy stronie czeskiej wypieczonego dania na talerzu, po chwili pomyślałem o Polsce Walczącej. Nie jesteśmy przecież w podziemiu, nie walczymy z okupantem, żeby chować się ze swoimi poglądami. Nie po to w sprawie pomnika Šnejdárka powiedzieliśmy „a", żeby dojść do połowy alfabetu i powiedzieć: dość. Rada Przedstawicieli, jeden z organów Kongresu Polaków, to ciało jawne, które nie powinno mieć nic do ukrycia, nawet przed osobami – czytaj inicjatorami budowy pomnika – które nie traktują nas poważnie, a wręcz arogancko. Tym bardziej, że dyskusja była bardzo rzeczowa i świadczy głównie o jednym – że razem jesteśmy silni.

NASZA RECENZJA

Konkurs z szaloną rodziną w tle

Znane powiedzenie mówi, że z rodziną najlepiej wychodzi się na zdjęciu. Fangowie: dorośli Camille i Caleb oraz ich dzieci Annie i Buster nie tworzą zwykłej rodziny. Takiej, która rano grzecznie je śniadanie, potem wszyscy całują się na pożegnanie, by wieczorem – po całym dniu pracy i szkoły – zejść się w domowym zaciszu i powielać schematy. Camille i Caleb, bohaterowie książki „Rodzina na pokaz" Kevina Wilsona, wydanej przez wydawnictwo Prószyński i Spółka, uważają się za artystów, jednak nie takich zwyczajnych. Sensem istnienia są dla nich uliczne happeningi, w które wciągają także dzieci. Jest śmiesznie, miejscami tragikomicznie czy wręcz tragicznie. Czytając o kolejnych wybrykach państwa Fangów przypomniałem sobie „Opowieści o zwyczajnym szaleństwie" oraz „Guzikowców" Petra Zelenki – w niektórych z nas tkwi pierwiastek z wariata, na pewno można to powiedzieć o głównych bohaterach książki Wilsona. Bo jak inaczej wytłumaczyć, że na poczekaniu zmieniają swoje nazwisko, żeby odegrać kolejną „sztukę". Jednym razem Caleb prosi w samolocie o rękę żony, a kiedy ta odmawia, cały samolot zamiera i zapada złowieszcza cisza, w innej scenie Buster, przebrany przez rodziców za dziewczynkę, wygrywa wybory Małej Miss Karmazynowej Koniczynki. Wszystkie wyczyny są nagrywane. Na pytanie, które pojawia się na początku książki: „Czy to jest właśnie styl rodziny Fangów? To znaczy, czy wy macie we krwi robienie wciąż jakichś dziwacznych rzeczy?, niech odpowiedź znajdą czytelnicy. A sami Fangowie też mają wytłumaczenie dla swoich niekonwencjonalnych zachowań. – Och, Buster – westchnęła matka, wskazując na koronę. – Przecież to jest właśnie to, przeciwko czemu się buntujemy: wartość człowieka opierająca się wyłącznie na wyglądzie zewnętrznym. To jeden z powierzchownych symboli, z którymi usiłujemy walczyć.

Dla naszych czytelników mamy trzy książki, ufundowane przez wydawnictwo Prószyński i Spółka. Wystarczy odpowiedzieć na pytanie: Czym na co dzień zajmuje się autor książki, Kevin Wilson? Na odpowiedzi czekamy do 17 grudnia pod adresami: konkursy@glosludu.cz lub Redakcja „Głosu Ludu, ul. Komeńskiego 4, 737 01 Czeski Cieszyn.

Tomasz Wolff

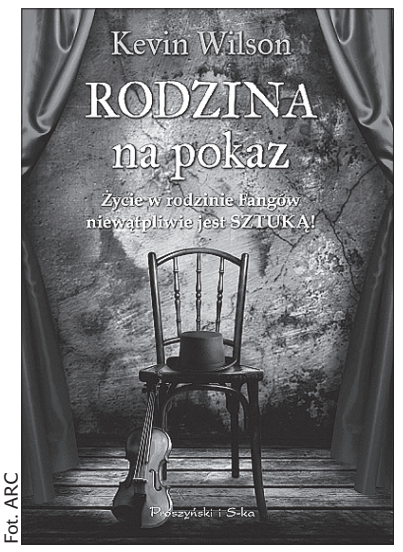

Fot. ARC

Do wygrania są trzy takie książki.

Trzeba uczyć nowocześnie

Akademia Handlowa w Czeskim Cieszynie od ponad sześćdziesięciu lat kształci uczniów w języku polskim. Dyrekcja nadal chce utrzymać polską klasę lub przynajmniej polską grupę. Przyszły rok szkolny będzie kamieniem próby, ponieważ w klasach dziewiątych polskich szkół kształci się o dwudziestu uczniów mniej niż w roku poprzednim. Dyrektorka Krystyna Bonček jest jednak przekonana, że szkoła ma sporo do zaoferowania.

„Handlówka" kładzie duży nacisk na nowoczesne technologie informatyczne, dlatego też jej absolwenci w niejednym przypadku podejmują studia na kierunkach informatycznych, zwłaszcza związanych z ekonomią. – Korzystając z programu UE „Pieniądze do szkół" odnowiliśmy w tym roku dwie klasopracownie komputerowe i wszystkie klasy wyposażyliśmy w technikę do prezentacji multimedialnych – mówi dyrektorka. Szkoła ma już elektroniczne podręczniki do niektórych przedmiotów, na razie głównie ogólnokształcących. Obecnie przygotowywane są takie podręczniki do przedmiotów ekonomicznych. Równocześnie, dzięki dotacji wojewódzkiej, w całej szkole została zainstalowana sieć optyczna. Dzięki temu na wszystkich piętrach budynku uczniowie i nauczyciele mogą podłączyć swe laptopy czy telefony do internetu poprzez szybkie i sprawne Wi-Fi połączenie. – Mamy ośmiu nauczycieli informatyki. Na bieżąco, co miesiąc szkolą swych kolegów w nowościach w tym zakresie, by mogli w jak największym stopniu wykorzystywać nowoczesne technologie na swych lekcjach – dodaje Krystyna Bonček.

Fot. DANUTA CHLUP

Akademia Handlowa co roku organizuje Targi Firm Symulacyjnych.

W tym roku szkolnym już tylko czwarta klasa jest w całości polska. W niższych są polskie grupy. Ale dyrektorka przekonuje, że również w tych klasach polscy uczniowie mają zapewniony polski język wykładowy w większości przedmiotów. – Urząd Wojewódzki zgodził się dofinansować poszerzone dzielenie tych klas. Mamy przyrzeczenie z Ostrawy, że również w przyszłym roku te warunki będą dotrzymane – informuje dyrektorka. Pozytywnym skutkiem ubocznym takiego rozwiązania jest to, że w klasach mieszanych zarówno polscy, jak i czescy uczniowie uczą się w mniejszych grupach również tych przedmiotów, które zwykle nie bywają dzielone.

Absolwenci szkoły, pomimo że po maturze mogą znaleźć zatrudnienie w różnego rodzaju firmach, urzędach i instytucjach (a o absolwentów znających zarówno język polski, jak i czeski zabiegają firmy handlowe z obu stron granicy), w większości kontynuują edukację na uczelniach wyższych. Przede wszystkim z myślą o tych, którzy wybierają studia humanistyczne – prawo, socjologię i tym podobnie – w klasach czwartych wprowadzone zostały obowiązkowe lekcje historii współczesnej. – Na tych lekcjach przerabiana jest wyłącznie historia XX wieku. Pytania z tego zakresu często pojawiają się na testach predyspozycji do studiów, które zdają kandydaci zgłaszający się na uczelnie – wyjaśnia Krystyna Bonček.

Szkoła poświęca dużo uwagi nauce języków obcych, zwłaszcza angielskiego i niemieckiego. Organizuje co roku targi firm symulacyjnych z udziałem firm zagranicznych, co roku najlepszy szkolny zespół wyjeżdża do któregoś z krajów europejskich na finał Europejskiej Gry Biznesowej, której Akademia Handlowa jest jednym z organizatorów.

Rodziców i uczniów, którzy wybierają szkołę średnią, interesuje, jakie wyniki osiąga ona w państwowych egzaminach maturalnych. W przypadku średnich szkół fachowych i zawodowych ten aspekt śledzony jest ze szczególną uwagą. Już w pierwszym roku obowiązkowych matur państwowych szkoła osiągnęła wręcz wspaniałe wyniki we wszystkich przedmiotach (język czeski, angielski i matematyka) – zajmując czołowe miejsca w regionie. Wysoki poziom edukacyjny potwierdza również Raport Czeskiej Inspekcji Szkolnej z 2010 roku.

Chociaż większość absolwentów zgłasza się na studia, dyrektorka podkreśla korzyści, jakie przynosi średnie wykształcenie fachowe. Jest ono swego rodzaju gwarancją, że w przypadku zmiany planów życiowych czy innych sytuacji, które spowodują, że młody człowiek nie skończy studiów czy też chce lub jest zmuszony kontynuować je zaocznie, może zaoferować na rynku pracy konkretne umiejętności zawodowe.

Akademia Handlowa aż trzy razy w tym roku szkolnym otworzy swe drzwi wszystkim, którzy będą chcieli jej zajrzeć „pod podszewkę". Pierwszy termin przypada na wtorek 18 grudnia. **(dc)**

Dni Otwarte w Akademii Handlowej

18. 12. 2012	8.00-16.00
24. 1. 2013	12.00-17.00
7. 2. 2013	12.00-17.00

Ludzie sami się trują

Największym problemem zanieczyszczenia powietrza zarówno w Czechach, jak i w Polsce, jest pył zawieszony (PM10). W obu krajach dopuszczalne stężenia dobowe wynoszą 50 mikrogramów na metr sześc., a średnie stężenia roczne – 40 mikrogramów. Przepisy dopuszczają, by limit dobowy był przekroczony najwyżej 35 razy w roku. Stan faktyczny w wielu miejscowościach po obu stronach granicy jest zgoła inny. O jakości powietrza w województwie śląskim i o wpływach transgranicznych rozmawiamy z Andrzejem Szczygłem, naczelnikiem Wydziału Monitoringu Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach.

Co jest największym źródłem zanieczyszczeń powietrza w województwie śląskim?

Podstawowym źródłem jest niska emisja, czyli emisja z indywidualnych budynków mieszkalnych. Mamy to zdiagnozowane w sposób jednoznaczny, że właśnie indywidualne budynki mieszkalne, które na Śląsku tworzą nie tylko domki jednorodzinne, ale również tak zwane „familoki", czyli budynki wielorodzinne z indywidualnymi paleniskami, mają największy wpływ na jakość powietrza. Bardzo istotny wpływ ma również gęstość zaludnienia województwie śląskim, która jest najwyższa w Polsce a tym samym na mniejszej przestrzeni jest większe zagęszczenie budynków emitujących zanieczyszczenie do powietrza. Przy niesprzyjających warunkach pogodowych – braku wiatru i opadów – stężenia przekraczają dopuszczalne wartości. A co istotne, niska emisja nie jest tylko problemem Śląska, ale całej Polski i nie tylko. Jest bardzo dużo budynków, gdzie są stare paleniska o złych parametrach grzewczych i pali się głównie węglem – często nie najlepszej jakości. Mało stosuje się oleju opałowego, bardzo mało gazu. Jeżeli przyjmiemy, że całość emisji wpływającej na jakość powietrza to jest 100 proc., to niska emisja wpływa na jakość powietrza w 60-70 proc., a pozostałe 40-30 proc. to wpływ przemysłu i transportu.

W których miejscach najczęściej przekraczane są dopuszczalne wartości?

W tej chwili najczęściej w Rybniku i Wodzisławiu, w rejonach, gdzie dominuje stara zabudowa, oraz w Żywcu, który leży w kotlinie. Tam warunki rozprzestrzeniania zanieczyszczeń są wręcz fatalne. W każdej kotlinie górskiej, gdzie są domki jednorodzinne, nawet w największych kurortach, jest niestety zła jakość powietrza. Przekroczenia dopuszczalnych poziomów jakości powietrza występują również w aglomeracji górnośląskiej. Przekroczenia te pojawiają się przeważnie w okresie sezonu grzewczego, w sezonie letnim są sporadyczne.

W Czechach często słychać argumenty, że niemały wpływ na jakość powietrza w aglomeracji ostrawsko-karwińskiej mają emisje z Polski. Czy uważa pan, że to ma realne podstawy?

Zacznę od kierunku wiatru. Dominuje kierunek południowo-zachodni, a więc przez większą część roku wiatry wieją od strony czeskiej w naszym kierunku i zanieczyszczenia z Polski na stronę czeską praktycznie nie mogą być przenoszone. Szacunki służb meteorologicznych wskazują, iż w przypadku około 10 proc. dni w których stwierdzono przekroczenia jakości powietrza po stronie czeskiej, wiatr wiał od strony polskiej, co jednak nie oznacza, iż te zanieczyszczenia miały zasadniczy wpływ na jakość powietrza w Czechach. Ponieważ strona czeska często wnosi, że nasz przemysł negatywnie oddziałuje na obszar ostrawsko-karwiński, to zakład Arcellor Mittal w Dąbrowie Górniczej wykonał specjalnie dla tego celu ekspertyzę, która potwierdziła brak rzeczywistego oddziaływania na tereny czeskie. Przemysł w województwie śląskim został w dużym stopniu zmodernizowany pod kątem ochrony środowiska, wszystkie duże instalacje mają bardzo dobre urządzenia ochrony powietrza. Normy emisji są przestrzegane, nie stwierdzamy podczas analizy przypadków przekroczeń warunków określonych w pozwoleniach. Jeżeli byłby jakiś wpływ, to raczej związany z niską emisją, ale ta dotyczyłaby tylko niewielkiego obszaru w strefie przygranicznej.

Czescy politycy argumentują, że polski przemysł może wypuszczać więcej emisji niż czeski, ponieważ Polska wynegocjowała wyjątek z przepisów Unii Europejskiej...

Kwestia wynegocjowania mniejszych czy większych limitów nie ma zasadniczego wpływu na problem złej jakości powietrza w zakresie pyłu zawieszonego. W celu doprowadzenia do poprawy jakości powietrza w strefie przygranicznej działa wspólna polsko-czeska grupa ds. jakości powietrza, która odbyła już kilka spotkań, ale obie strony mówią o różnych przyczynach mających główny wpływ na zanieczyszczenie powietrza – my mówimy o niskiej emisji, czeska strona bardziej wskazuje na przemysł. Spotkania będą kontynuowane. **DANUTA CHLUP**

CZOŁÓWKA ZANIECZYSZCZONYCH MIEJSCOWOŚCI

	Woj. mor.-śląskie (CZ)		woj. śląskie (PL)	
Miejscowość	**dni/maks.**		**miejscowość**	**dni/maks.**
1. Cz. Cieszyn	127 (221)		Żywiec	138 (319)
2. Karwina	126 (296)		Knurów	136 (457)
3. Bogumin	119 (278)		Pszczyna	135 (329)
4. Radwanice	118 (185)		Zabrze	125 (527)
5. Wierzniowice	111 (280)		Sosnowiec	124 (476)

Legenda: W tabelce podajemy miejscowości, gdzie w 2011 roku normy stężenia PM10 były najczęściej przekroczone. Obok podana jest liczba dni, w nawiasie najwyższe odnotowane stężenie.

Źródło: Czeski Instytut Hydrometeorologii oraz Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. **(dc)**

Pogranicze przedświątecznych cen

Milowymi krokami zbliżają się Święta Bożego Narodzenia, okres refleksji i wspólnie spędzonych chwil wśród najbliższych. Dzięki atrybutom nadchodzących świąt, do których można zaliczyć choinkę, wieczerzę wigilijną, prezenty czy ciastka świąteczne, okres ten wiąże się również z niemałymi kosztami. Postanowiłam więc sprawdzić, czy opłaca się nam – mieszkańcom pogranicza – kupować żywność za granicą.

Na zakupy żywności niezbędnej do przygotowania potraw świątecznych z całą pewnością zostało jeszcze kilkanaście dni. Osoby, które szykują się do pieczenia ciastek świątecznych, wiedzą jednak, że towarami, które obecnie schodzą w szybkim tempie z półek sklepów są mąka, cukier, masło, mleko, orzechy czy rodzynki. Sama przekonałam się o tym we wtorek, kiedy robiąc zakupy na terenie trzech państw wkładałam do koszyka zbliżony do siebie towar. Moim celem było porównanie cen w supermarketach Tesco i Lidl w miejscowościach przygranicznych w Polsce, Republice Czeskiej i na Słowacji. Moim pierwszym „przystankiem" był cieszyński Lidl, w którym spędziłam ponad 40 minut.

* * *

Spis, który ustaliłam wcześniej, muszę zmodyfikować, gdyż niektórych towarów po prostu nie ma. Staram się uściślić gramy czy litry (dopisując je na kartce) i tracę wiele czasu. A w dodatku nie wiem, gdzie mam czego szukać. W końcu udało się, sporządziłam pierwszą listę cen. Teraz nadszedł czas, by zapytać klientów o ich preferencje co do miejsca zakupów. – Żywność kupuję zazwyczaj w Cieszynie, gdyż nie posiadam samochodu. Na zakupy do Czeskiego Cieszyna, czy gdzieś dalej, nie chodzę w ogóle, ponieważ nie jest to opłacalne. Kiedyś owszem, wtedy chodziłam do Czeskiego Cieszyna nawet raz w tygodniu – przyznaje Anna Piasecka. W sklepie o tej porze (godz. 9.00) nie ma wielu klientów, wychodzę więc na zewnątrz i zerkam na rejestracje zaparkowanych przed Lidlem samochodów. Dominują polskie rejestracje.

Fot. MAREK SANTARIUS

Okres przedświąteczny to czas wzmożonych zakupów.

Wsiadam do samochodu i zmierzam do Ustronia, gdzie znajduje się supermarket Tesco. Tu czeka na mnie chaos do kwadratu, ponieważ powierzchnia sklepu jest znacznie większa. Szybko spisuję potrzebne informacje, tym razem żywność o innej gramaturze, gdyż nie wszystkie produkty w Tesco znaleźć można także w innych supermarketach. Zbliża się południe, prawdopodonie dlatego natężenie klientów powoli wzrasta. Całe szczęście, że nie muszę stać w kolejce do kasy. Niestety zaczęło śnieżyć, a mnie czeka podróż w kierunku Czadcy. W pierwszej kolejności moją płynną podróż przerywają światła w Bystrzycy, a następnie korek ciągnący się od Świerczynowca do centrum miasta, gdzie stoi Tesco. Tym razem odnajduję poszczególne produkty nieco sprawniej, gdyż poukładane są podobnie jak w poprzednim sklepie. Stojąc przy ladzie z mrożonym mięsem podchodzę do stojącej obok mnie kobiety. Czy robi pani zakupy w Polsce lub Czechach? – Tak. Często jeździmy do Żywca, gdzie kupujemy głównie żywność i pieluchy dla dziecka.

Generalnie zakupy w Polsce są tańsze. Natomiast do Czech nie jeździmy wcale, ponieważ kurs walut nie jest dla nas korzystny – dowiaduję się od Martiny Urbanowej ze Skalitego. Zastanawia mnie jednak, dlaczego przykładowo w Jabłonkowie spotkać można w sklepach wielu klientów mówiących po słowacku.

– W Czechach robią zakupy przede wszystkim ludzie, którzy tam pracują. Zarabiają w koronach, dlatego jest to dla nich opłacalne, a w dodatku robią zakupy w drodze do domu – dodaje pani Martina. Podobnego argumentu użyło kilka innych osób, z którymi podczas zakupów w Czadcy nawiązuję kontakt. Nie wszyscy Słowacy stawiają jednak na polski rynek żywności. Przekonuję się o tym w niedalekim Lidlu, który znajduje się obok drogi prowadzącej do Turzówki. – Kiedyś jeździliśmy przede wszystkim na popularne targi do Żywca. Ich jakość jednak spadła, a ceny poszły w górę. Dlatego większość zakupów realizuję u nas w Czadcy. A od czasu do czasu robię zakupy w Milówce – mówi pani Maria z Czadcy, która nie chce podać swojego nazwiska.

Na Słowacji zadanie spełnione. Czas wyruszać do Trzyńca, gdzie znaleźć można oba spenetrowane przeze mnie wcześniej supermarkety. Szokuje mnie jednak godzina, którą zauważam na tablicy rozdzielczej. To już 14.00? Niemożliwe, oby w mieście, które znam jak swoje buty, poszło mi szybciej. Niestety jest odwrotnie. Godzina szczytu uniemożliwia mi sprawne spisywanie cen. W sklepie jest przeraźliwie tłoczno, niczym na targu w Stambule. To prawdziwa przedświąteczna gorączka.

Po odwiedzinach Lidla zmierzam do niedalekiego Tesco. Cieszę się, że za chwilę już koniec. Przypominam sobie jednak, że wieczorem mamy w domu gości. A lodówka pusta. Wizyta w ostatnim punkcie handlowym w związku z tym niespodziewanie się przedłuża, a mój stosunek do zakupów gorzknieje. Choć na razie nie wiem, jaki jest wynik dzisiejszych porównań, jedno jest pewne: supermarkety będę do końca roku omijała szerokim łukiem.

MAGDALENA ĆMIEL

Koszyk o różnej wadze

Towary zakupione w poszczególnych supermarketach zostały zapisane w tabeli, która ilustruje ceny w przeliczeniu na korony czeskie. Z racji tego, że zakupy zrobione zostały we wtorek 4 grudnia, waluty złoty i euro zostały przeliczone kursem z tego samego dnia. Do przeliczeń został wykorzystany kurs walut wg Czeskiego Banku Narodowego, w wyniku których dokonano porównania pomiędzy towarem zakupionym w tym samym supermarkecie na terenie Polski, Republiki Czeskiej i Słowacji. Celem analizy nie było zatem porównanie cen pomiędzy Tesco i Lidlem. Zrobienie tego samego koszyka byłoby niemożliwe, gdyż niektórych produktów sprzedawanych w danym supermarkecie nie sposób znaleźć gdzie indziej. Różna jest też waga niektórych produktów, dlatego zawartość koszyka z Tesco i Lidla jest tylko zbliżona, a nie identyczna. Jak pokazują dane – za koszyk o tej samej zawartości, który został sporządzony w tym samym sklepie na terenie różnych państw, zapłacić trzeba inną kwotę pieniężną.

Klient płacący w koronach czeskich poniósłby największe koszty na Słowacji, najmniejsze z kolei w Polsce. Różnica pomiędzy konkretnymi zakupami zrobionymi w tych dwóch państwach wynosi 273,2 korony (w Tesco) oraz 139,9 koron (w Lidlu). Jeśli zaś chodzi o porównanie cen w RC i w Polsce, to różnica wynosi 109 koron (w Lidlu) i 154 koron (w Tesco). Tabela ilustruje nie tylko końcową sumę poszczególnych zakupów, ale także różnice cenowe konkretnych towarów zakupionych w tym samym sklepie. Największą rozpiętość zauważyć można m.in. w cenach masła, jajek, majonezów, kurczaków, orzechów laskowych czy miodu. Przykładowo dziesięć jajek zakupionych w Tesco na terenie Słowacji kosztuje w tym samym supermarkecie w Polsce o 37,5 koron mniej.

LIDL

KOSZYK	RC	PL	SK
masło 200 g	28,9	21,4	35,1
margaryna 250 g	17,9	13,3	19,9
cukier kryształ 1 kg	22,9	23,1	27,5
mąka tortowa 1 kg	12,9	9,5	11,9
mleko 1 l	13,9	11,9	13,8
kakao 200 g	44,9	31,5	37,3
orzechy laskowe 200 g	43,8	45,7	50,2
czekolada Schogetten	15,9	18,3	14,8
jajka 10/L	39,9	29,6	45,1
majonez 440 g	39,9	30,5	45,1
marchew 1 kg	13,9	9,7	14,9
ziemniaki 1 kg	9,9	9,2	11,1
chleb 500 g	14,9	8,8	12,3
groch żółty 500 g	9,9	10,3	12,3
miód wielokwiatowy 900 g	89,9	97,7	100,7
kurczak mrożony 1 kg	74,9	45,8	62,8
cytryna 1 kg	37,8	24,4	34,8
jabłko zielone 1 kg	34,9	30,5	32,5
mandarynki 1kg	19,5	18,3	22,2
mak niebieski 350 g	19,9	21,4	24,9
rodzynki 250 g	19,9	21,4	22,4
olej słonecznikowy 1 l	34,9	32,1	40,1
ser Gouda 400 g	54,9	42,7	55,3
SUMA	**716,1 kc**	**607,1 kc**	**747 kc**

TESCO

KOSZYK	RC	PL	SK
masło 200 g	18,9	29,3	27,5
margaryna 250 g	20,9	15,8	19,9
cukier kryształ 1 kg	22,9	24,4	25
mąka tortowa 1 kg	15,9	9,1	10,6
mleko 1 l	19,9	14	23,9
kakao 150 g	33,9	30,5	31,3
orzechy laskowe 500 g	119,9	105,1	125,9
czekolada Milka	25,9	21,9	27,5
jajka 10/L	39,9	24,4	61,9
majonez 440 g	39,9	30,5	44,2
marchew 1 kg	13,9	12,2	17,4
ziemniaki 1kg	9,9	6,1	12,3
chleb 500 g	12,9	18,3	21,5
groch żółty 500 g	16,9	10,3	14,9
kawa Nescafe Gold 200 g	235	201,1	264,9
miód wielokwiatowy 830 g	105,9	85,5	136,1
kurczak mrożony 1 kg	66,4	61,1	44,9
cytryna1kg	34,9	30,5	45,1
jabłko Jonagold 2 kg	47,8	27,5	60,1
mandarynki 1kg	29,9	30,5	29
mak niebieski 500 g	45,8	36,6	47,5
rodzynki 150 g	14,9	13,4	19,9
SUMA	**992,2**	**838,1**	**1111,3**

REKLAMA

GL-742

PO REGIONIE NAD OLZĄ SPACERUJEMY TYM RAZEM

Całe życie z muzyką

Wczoraj obchodził 84. urodziny jeden z najwybitniejszych dyrygentów, Alojzy Kaleta. Był długoletnim przewodniczącym Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzycznego przy Zarządzie Głównym Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, prowadził m.in. chóry: „Gróń-Bystrzyca", trzynieckiego „Hutnika", czeskocieszyńską „Harfę", mostecką „Przełęcz" oraz „Godulan-Ropica". Był też długoletnim członkiem Zarządu Głównego PZKO, w latach 80. ub. wieku także jego wiceprezesem. Obecnie zaś angażuje się w Polskim Związku Byłych Więźniów Politycznych.

Z prawej Dom PZKO, po lewej Dom Opieki Społecznej stojący w miejscu byłej wędryńsko-zaolziańskiej polskiej szkoły. – Tu zaczynałem śpiewać, tu były chór i zespół teatralny. Działały pod kierownictwem nauczyciela Kożusznika – wspomina Kaleta.

ZACZĘŁO SIĘ W WĘDRYNI-ZAOLZIU

– Urodziłem się w Wędryni-Zaolziu, ale większość życia spędziłem w Czeskim Cieszynie – zaczyna snuć opowieść Alojzy Kaleta. – Ojciec pracował w Hucie Trzynieckiej, matka była w domu. Była nas trójka: siostra Joanna, po mężu Maroszowa, i brat Franciszek. Niestety, oboje już nie żyją. Ja byłem najmłodszy – wspomina.

Opowiada, że to właśnie w miejscowej szkole, w której nauczycielem był wówczas Józef Kożusznik, zdobywał pierwsze „śpiewacze szlify". – Całe życie naszej wsi kręciło się wokół szkoły. To właśnie pan Józef starał się zainteresować nas muzyką. Był też reżyserem PZKO-wskich przedstawień, które grywaliśmy w miejscowej gospodzie. Tam zadebiutowałem na scenie. Grywaliśmy głównie sztuki miejscowych autorów, a w jednym spektaklu nawet po raz pierwszy śpiewałem. A zresztą nasz chór, w Wędryni-Zaolziu, był bardzo dobry. Prowadził go również kierownik Kożusznik. Ale ja też miałem okazję, jeszcze jako „smarkacz", być jego dyrygentem – mówi Kaleta.

Po ukończeniu miejscowej małoklasówki (dziś stoi w tym miejscu Dom Opieki Społecznej, a obok odnowiony przez miejscowych Polaków Dom PZKO) Alojzy Kaleta podjął naukę w czeskocieszyńskim Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania, które jeszcze wówczas mieściło się w budynku czeskiej placówki przy ul. Frydeckiej. Od razu w czwartej klasie. Ta była jedną z pierwszych, której uczniowie zdawali maturę w odnowionej po II wojnie światowej polskiej szkole średniej.

– Tam prowadziłem pierwszy zespół chóralny, a także Kwartet Rewelersów, w którym śpiewał ze mną Józef Mazur, późniejszy szef wspaniałego chóru szkolnego w jabłonkowskiej podstawówce, który sięgał po najwyższe laury. Poza tym byli też Jan Rusnok i Władek Gluza. To była wspaniała przygoda z dobrą muzyką – mówi nasz rozmówca.

– Zaolzie wspominam bardzo dobrze – snuje dalej opowieść. – To była mała osada, w której wszyscy się znali. Mieszkałem pod lasem, znałem wszystkich gajowych. Przynosili nam czasami dziczyznę. To były piękne czasy. A później studiowałem w Wyższej Szkole Górniczej w Ostrawie, wreszcie pracowałem na stalowniach w Hucie Trzyniec – wspomina.

Także podczas studiów w Ostrawie śpiewał w chórze tamtejszego Miejscowego Koła PZKO. Po raz pierwszy też się ożenił, z Hanką Kluz z Gródku, jedną z założycielek Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego.

Tu był Dom Robotniczy, w którym mieliśmy próby chóru „Groń-Bystrzyca".

PIERWSZY CHÓR W BYSTRZYCY

– Jeszcze jako młody chłopak, jako student, prowadziłem chór w Wędryni-Zaolziu, później w Wędryni, wreszcie stanąłem na czele chóru męskiego „Gróń-Bystrzyca". To był duży chór męski, jakich już teraz nie ma – wspomina Kaleta. – Próby odbywały się w Domu Robotniczym, czyli w gospodzie zwanej przez miejscowych do dziś „U Ślimoka". Wspominam, jak po raz pierwszy zobaczyli mnie ci ogromni chłopi, prawdziwi gorole. Stanął przed nimi mały chłopak z Wędryni. Ale od razu po pierwszych taktach mnie zaakceptowali. Później śpiewaliśmy nie tylko na imprezach Koła PZKO, ale też w obu bystrzyckich kościołach – opowiada.

– A wiadomo, to był przełom lat 40. i 50., kiedy komuniści walczyli z Kościołem. A my pomimo to śpiewaliśmy w świątyniach. Dla mnie było to o tyle ważne, że mama była katoliczką, a ojciec ewangelikiem. Czyli mogłem być „do przyjęcia" dla obu chórów. Poza tym śpiewałem co niedziela w bystrzyckim drewnianym kościele katolickim na mszach świętych, wspólnie z Heleną Paszek. A droga z Wędryni-Zaolzia do Bystrzycy na piechotę zajmowała prawie półtorej godziny. Ale byliśmy młodzi... – wspomina Kaleta.

Po bystrzyckim „Gróniu" przyszły kolejne zespoły: trzyniecki „Hutnik", którego w roku 1954 był współzałożycielem, a także czeskocieszyńska „Harfa".

»HARFA«, CZYLI KAWAŁ ŻYCIA

– Tu, w Klubie PZKO przy ulicy Bożka, spędzałem kiedyś sporo czasu – wspomina Alojzy Kaleta. – Przede wszystkim prowadziłem tu działający przy Kole chór „Harfa". Najpierw żeński, a później mieszany. Ten zespół to dla mnie kawał życia. Wprawdzie już z nim nie współpracuję, ale mam do niego nadal wielki sentyment – podkreśla.

Śmieje się opowiadając, że kiedy na początku lat 60. ubiegłego wieku przeprowadził się do Czeskiego Cieszyna, „złapali" go miejscowi PZKO-wcy i „już nie puścili". – Najpiękniejsze wspomnienia mam na pewno z wyjazdów na festiwale chóralne w Koszalinie. Tam mogliśmy udowodnić, że także nad Olzą można prowadzić bardzo dobre chóry, że można u nas działać na niwie śpiewactwa. Wspominam też ważne koncerty zarówno w Polsce, jak i w Czechach – dodaje. Ubolewa, że ostatnio chórów na naszym terenie ubywa, że

Klub PZKO w Czeskim Cieszynie był kiedyś ośrodkiem regionalnej kultury.

Z DYRYGENTEM ALOJZYM KALETĄ

Do Polski trudno się było za komuny dostać, zwłaszcza podczas stanu wojennego. Dzisiaj oba Cieszyny są właściwie ponownie jednym organizmem miejskim.

śpiewa w nich coraz mniej młodych ludzi. – Zmieniło się życie nad Olzą. Młodzież ma inne zainteresowania, śpiew ją mniej już bawi. A może raczej tak bym powiedział: interesuje ją inny styl muzyki – uściśla.

Ponownie wspomina, że Klub PZKO był właściwie jego drugim domem. Tu działał w Miejscowym Kole PZKO Czeski Cieszyn-Centrum, tu śpiewał do niedawna także w Chórze Nauczycieli Polskich (niestety, zespół, który zakładali już przed II wojną światową pedagodzy, zakończył swoją działalność), m.in. jako solista. – Ale spotykamy się nadal, szykujemy teraz, na przykład, spotkanie świąteczne. Ograniczyliśmy działalność do spotkań towarzyskich. Zresztą Klub PZKO zawsze był właśnie takim towarzyskim centrum całego regionu. Tu odbywały się, i nadal się odbywają, próby zespołu „Olza”, w kawiarni w suterenie spotykali się miejscowi działacze, a także młodzież powracająca ze studiów. Szkoda, że dziś knajpki już nie ma, a cały obiekt ZG PZKO wynajmuje jednemu z miejscowych Kościołów – mówi Kaleta.

TRUDNA DROGA DO POLSKI

Podchodzimy nad Olzę. Pan Alojzy z sentymentem spogląda na Wieżę Piastowską, na wieżę katolickiego kościoła pw. św. Marii Magdaleny i kamienice za rzeką. Później na miejsce, gdzie kiedyś była prowadząca przez graniczną rzekę kładka, zwana przez nas mostem przepustkowym. – Nie ma jej już od lat 80. ubiegłego wieku. Tędy przechodziliśmy do Polski. Oczywiście, jeśli udało nam się zdobyć przepustkę. A nie zdarzało się to zbyt często, bo komunistom z obu brzegów Olzy przeszkadzało, że się spotykaliśmy z polskimi przyjaciółmi – wspomina.

– Jako wiceprezes Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego wprawdzie później udało mi się zdobyć tzw. stałą przepustkę, ale z przekraczaniem granicy zawsze były problemy. Zwłaszcza po wprowadzeniu w Polsce w grudniu 1981 roku stanu wojennego. To była tragedia – opowiada. – Pomimo wszystko jednak staraliśmy się, jako PZKO-wcy, wciąż utrzymywać kontakty z Ojczyzną. Mieliśmy zawsze wielu przyjaciół w Cieszynie. Niektórzy z nich przychodzili nawet na próby naszych chórów: „Harfy”, Chóru Nauczycieli Polskich...

Dla Kalety ważne jest, że jego dzieci, zmarły na początku wieku Jerzy i mieszkająca w Krakowie Ilona, mogły studiować w Polsce. Jurek w Cieszynie, w filii Uniwersytetu Śląskiego, córka zaś ukończyła psychologię na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. – Cieszyn był dla nas ważnym miejscem, tam mogliśmy zawsze odetchnąć bardziej „wolnym powietrzem” i polskością – mówi Kaleta..

PRZYGODA ZE SCENĄ POLSKĄ

– Scena Polska była dla mnie jedną z najważniejszych spraw, odkąd przyjechałem do Cieszyna – wspomina Kaleta. – Zresztą moja pierwsza żona, Hanka Kaleta, była jedną z założycielek Sceny Polskiej. Z nią miałem dwójkę dzieci: Jurka i Ilonę. Córka zresztą była ostatnio u nas: by zobaczyć, czy w ogóle żyję – śmieje się Kaleta.

Opowiada, że grał nawet księcia w „Królowej Śnieżce” w latach 60. – Było to piękne, a potrzebowali głównie śpiewaka. A dla mnie to było wspaniałe: Franek Chmiel i inni – wspomina Kaleta.

Dodaje, że wtedy jeszcze Scena Polska, podobnie jak jej starsza, czeska koleżanka, grała w głównej sali hotelu „Piast”. Która zresztą była wówczas najważniejszą chyba salą w mieście. Tu odbywały się bale czeskocieszyńskich Kół PZKO, ważne koncerty. Dziś można tam kupić sweterek lub imitację adidasów. Hotel, w którym rodził się Polski Związek Kulturalno-Oświatowy i w którym ta jedyna polska organizacja w czasach komunistycznych miała swoją siedzibę (chociaż trzeba było hotel sprzedać na początku lat 60. – ale to już inna historia), dziś jest wielkim targowiskiem.

– A kiedy teatr przeniósł się do nowego budynku przy ulicy Ostrawskiej, też z nim współpracowałem – podkreśla Kaleta. – Nawet podczas niektórych spektakli byłem dyrygentem teatralnej orkiestry. Grywał w niej nawet, na fortepianie, mój dobry kolega, Bronisław Liberda – opowiada pan Kaleta.

Czeskocieszyński teatr to też kawał mojego życia.

TERAZ WAŻNE SĄ GUTY

Skręcając w Nieborach z głównej drogi między Trzyńcem a Czeskim Cieszynem, jedziemy do Gutów. Mijamy pięknie odnowiony zabytkowy drewniany kościółek. – Bardzo lubię to iście magiczne miejsce – mówi pan Alojzy. Jedziemy jednak dalej. Bo to przecież w Gutach, niedaleko domu państwa Hyrników, Kaletowie zakupili dom rodzinny.

Mówię o Kaletach, chociaż druga żona pana Alojzego, Jadwiga Bielesz, córka znanego działacza, Karola Polaka (zmarł w 2000 roku, był prezesem honorowym Rady Kongresu Polaków), została przy swoim nazwisku z poprzedniego małżeństwa.

– Zawsze marzyliśmy z Wisią, z którą wzięliśmy ślub w 1977 roku, o kupnie domu. I udało mi się taki zakupić właśnie w tej pięknej wsi – opowiada. – To jest dla mnie odskocznia od Czeskiego Cieszyna, miejsce, gdzie lubię odpoczywać. Nawet przy pracy, bo tak się stało, że nadal ten budynek odnawiamy. Udało nam się już odremontować byłe zabudowania gospodarcze, ale główny budynek nadal wymaga jeszcze pracy. Dlatego spędzam tu sporo czasu – dodaje.

Podkreśla, że mieszkańcy Gutów, zwłaszcza miejscowi PZKO-wcy, traktują państwo Kaletów jako „swoich”. Bywają na imprezach Koła, zwłaszcza na tradycyjnych Dożynkach Śląskich. – Podobno nie umieją już sobie wyobrazić dożynek bez nas – śmieje się Kaleta.

Dodaje, że chciałby jedno z pomieszczeń przekształcić w małe muzeum śpiewactwa. Materiałów na ten temat ma bowiem bez liku. – Ale głównie chciałbym tu zamieszkać i odpocząć od życia w mieście. To będzie dla mnie taka oaza – uzupełnia Alojzy Kaleta, który za rok obchodzić będzie 85. urodziny.

Latem na tym tarasie domu w Gutach Alojzy Kaleta lubi zjeść śniadanie z rodziną...

Tekst: JACEK SIKORA
Zdjęcia: MAREK SANTARIUS

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

ŠKODA Yeti Trumf z wypasionym wyposażeniem teraz już od 349 900 Kč

Nasz SUV wzięli w paradę inżynierzy i dograli wszystko do ostatniego szczegółu. Yeti Trumf wzbudzi twój podziw zarówno dzięki wspaniałym silnikom, jak i klimatyzacji, radiu, komputerowi pokładowemu i masie wyposażenia. Te i inne bajery wypróbujesz osobiście podczas jazdy próbnej!

Ze **ŠKODA Finance od ŠkoFINu** komplet zimowych kół gratis.

facebook.com/skoda

EURO NCAP www.euroncap.com TEST 2011

Twój autoryzowany sprzedawca samochodów ŠKODA:

KARIREAL a.s.
Frýdecká 272
739 61 Třinec
Tel.: 558 996 111/113

KARIREAL a.s.
Oldřichovice 793
Tel.: 558 996 183
www.karireal.cz

KARIREAL

GL-614

OGRODZENIA ZS SIKORA

PRODUCENT OGRODZEŃ

Bądź bezpieczny i ogródź swój Dom !

- Ogrodzenia siatkowe
- Ogrodzenia panelowe
- Ogrodzenia klinkierowe
- Automatyka
- Bramy garażowe

Nowo otwarty oddział w Trzyńcu obok przystanku "Obecní domy"
www.ogrodzeniazs.pl
email:plotyzs@seznam.cz
mob. 732 683 665
TŘINEC, ul. Frýdecká 572
tel/fax: 558 320 353

GL-338

Vegetariánská restaurace **Harmonie**

Jablunkovská 382, Třinec
558 987 487
731 620 708
www.vegetharmonie.cz

GL-226

GL-672

Elmax®

- HAWIERZÓW DT ELAN
- CZESKI CIESZYN Rynek CSA
- TRZYNIEC ul. Jabłonkowska 410 (Slovan)

CINEMA 3D SMART TV

GWARANCJA 3 LATA

LG

LED CINEMA 3D Smart TV linia LM670S

Bezramkowa 3D LED TV, SMART, dynamiczne MCI 400, możliwość nagrywania DVB-T / S transmisja na zewnętrzny HDDi, DVB-T/C/S2 tuner, WIFI wbudowane.

Cena promocyjna 42´ 18 499,- +PHE 33,- Razem 18 532,-

Cena promocyjna 47´ 23 999,- +PHE 33,- Razem 24 032,-

ESSOX Peníze jsou naše starost

www.elmaxshop.cz

GL-084

KANTORY

Fortissimo platební instituce

Trzyniec, Albert i Tesco
Czeski Cieszyn, Billa i Tesco
Karwina Prior i Tesco

RACHUNKI zapłacisz U NAS

TANIEJ i BEZ KOLEJKI

przekazy pocztowe typu A (do 5000,-)

tylko 15,-

GL-757

Produkujemy kuchnie, szafy, pokoje dziecięce, meble i wnętrza mieszkaniowe na wymiar. Indywidualne rozwiązania, 3D-projekty, współpraca z architektem.

www.picea.cz

tel: 737238727, 596321975
Karviná Fryštát, Ostravská 769

GL-657

Zbór Kościoła Braterskiego w Gródku zaprasza do wspólnego przeżywania
ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA I NOWEGO ROKU
do kaplicy Kościoła, Gródek 74

9 GRUDNIA
9.30 – Nabożeństwo i wykład Słowa Bożego
17.00 – Koncert Adwentowy
13 GRUDNIA
18.00 – Wykład Słowa Bożego
16 GRUDNIA
9.30 – Nabożeństwo – „Moje Boże Narodzenie" – pieśni i wykład związany z okresem Świąt Bożego Narodzenia
20 GRUDNIA
18.00 – Świąteczne nauczanie Słowa z towarzyszeniem orkiestry smyczkowej i chóru
23 GRUDNIA
9.30 – „Gwiazdka" – Nabożeństwo dla dzieci z usługą dzieci
25 GRUDNIA
9.30 – Nabożeństwo Świąteczne – „W ten niezwykły czas"
30 GRUDNIA
9.30 – Nabożeństwo
31 GRUDNIA
17.00 – Nabożeństwo pt. „Wczoraj, dzisiaj i na wieki..."

WSTĘP WOLNY
Zapraszamy na www.naskale.info

GL-758

Zareklamuj się w
»GŁOSIE LUDU«
Na Twój telefon czeka
BEATA SCHÖNWALD
doradca ds. reklamy
Tel. 775 700 896

CZYTAJ NAS CODZIENNIE!
www.glosludu.cz
Aktualizowany serwis o Polakach na Zaolziu

MIĘDZYNARODOWY PRZEGLĄD KAPEL LUDOWYCH ORAZ ZESPOŁÓW FOLKLORYSTYCZNYCH

35. edycja

Międzynarodowy przegląd oraz BAL GOROLSKI - Dom Kultury PZKO Mosty koło Jabłonkowa - od godz.17:00

Przedsprzedaż biletów – GOTIC infocentrum Mosty koło Jabłonkowa telef.558 341 586

SOBOTA 5 STYCZNIA 2013

XXXV. BAL GOROLSKI

Partner projektu – Ministerstvo kultury ČR, Višegradský fond, Konsulat Generalny RP w Ostrawie

MINISTERSTVO KULTURY · Visegrad Fund · Generální konzulát Polské republiky v Ostravě

Partnermedialny projektu – Třinecký Hutnik, týdeník Horizont, Głos Ludu, Gazeta Codzienna PL

OBOWIĄZKOWO STRÓJ LUDOWY

PIĄTEK 4.1.2013 od godz.18:00 Drzewiónka na Fojstwiu – WERNISAŻ WYSTAWY ORAZ SEMINARIUM
„CZYRPOKI I INNE NACZYNIE SAŁAŚNICZE"
Prowadzenie: Karol Daniel Kadłubiec, Andrzej Niedoba
Lektor: Ľubomir Tatarka Čalamacha

GÓROLE, zespół folklorystyczny
739 98 Mosty koło Jabłonkowa 523

NIEDZIELA 6.1.2013 od godz.13:00 hotel Grůň
„POSIADY PRZY MUZYKACH"

www.balgorolski.eu
info@balgorolski.eu
tel.+420 601 337 573

SERDECZNIE ZAPRASZA ZESPÓŁ GÓROLE ORAZ MK PZKO MOSTY KOŁO JABŁONKOWA

GL-769

POP ART 131

Witajcie, filmolubne siostry i bracia! Koniec roku obfituje w ciekawe premiery – w kinach gra już Anna Karenina, fani Tolkiena nie mogą już się doczekać adaptacji Hobbita. My jednak rzucimy okiem na kilka mniej udanych produkcji. Kto ma oczy, niechaj patrzy – zaczynamy seans.

DUŻA RECENZJA

KOCHANKOWIE Z KSIĘŻYCA
Reż. Wes Anderson, 2012

Wes Anderson zawsze był dziwny i kręcił dziwne filmy. Jeżeli i wy jesteście dziwakami albo lubicie się dziwić w kinie, to obejrzenie „Kochanków" może być ciekawą opcją na sobotni wieczór. Jeżeli preferujecie filmy, które mają ręce i nogi oraz łeb na karku, to radzę zostać w domu i rozwiązywać krzyżówki.

Jest rok 1965. Młody skaut ucieka z obozu i błąka się ze swoją pierwszą sympatią po małej wysepce, poszukiwany przez rodziców dziewczyny, lokalnego policjanta i drużynowego. Jednak nie ma sensu skupiać się na fabule, ponieważ ta w filmach Wesa Andersona zawsze schodziła na drugi plan. Reżyser ponownie nagina wszystkie formalne środki, aby stworzyć swój alternatywny świat, równoległą rzeczywistość, w której dorośli nigdy tak naprawdę nie przestają być dziećmi, a życie toczy się w kulisach szkolnego przedstawienia.

Klasycznym przykładem jest sposób, w jaki został ukazany dom rodziców. Przypomina on domki do zabawy – pastelowe kolory, miękkie kształty, kamera ukazująca bohaterów jak kukiełki mieszkające w schludnych pomieszczeniach. Gra aktorska jak zawsze ociera się o pastisz, a znane nazwiska pojawiają się w rolach parodiujących ich profesjonalny dorobek – w roli małomiasteczkowego szeryfa występuje tutaj Bruce Willis, karykaturalną postać drużynowego zagrał Edward Norton. Wszystko jest na niby i dla zgrywy, Anderson jest jednym z niewielu reżyserów, którzy kręcą naprawdę nieobliczalne filmy.

Znam ludzi, którzy uważają Wesa Andersona za artystę niedojrzałego – moim zdaniem jego filmy mogą się nie podobać, ale trudno odmówić „Kochankom" wysokiego poziomu warsztatowego. Z czysto technicznego punktu widzenia Anderson mistrzowsko operuje wszystkimi środkami, aby osiągnąć swój cel. Sęk w tym, że nikt tak naprawdę nie wie, o co dokładnie mu chodzi.

Podejrzewam, że „Kochankowie" zostaną przyjęci bardziej ambiwalentnie, niż wcześniejsze produkcje – część widzów da się ponieść magicznej atmosferze, część wyjdzie z sali w połowie seansu, aby zająć się czymś pożytecznym. Ja nie mam potrzeby wracać do starszych filmów tego reżysera i tak pewnie będzie i w tym przypadku – pomimo tego cieszę się, że amerykańska kinematografia ma takich Andersonów. Bez nich byłoby zdecydowanie nudniej.

WARTO, NIE WARTO?

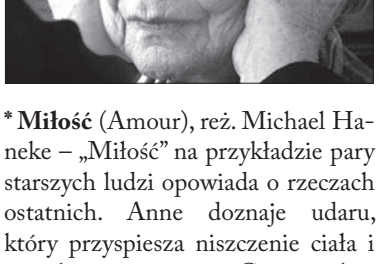

Zdjęcia: ARC

* **Miłość** (Amour), reż. Michael Haneke – „Miłość" na przykładzie pary starszych ludzi opowiada o rzeczach ostatnich. Anne doznaje udaru, który przyspiesza niszczenie ciała i umysłu, a jej partner, George, chce pozostać z nią do końca i zapewnić jej najlepszą możliwą opiekę. Haneke od dłuższego czasu zaliczany jest do najlepszych reżyserów Starego Kontynentu, ewentualne wątpliwości niedowiarków powinna rozwiać świeżo zdobyta Złota Palma w Cannes. W tym wypadku pytanie „czy warto" jest całkowicie retoryczne.

* **Looper – Pętla czasu**, reż. Rian Johnson – filmy o podróżach w czasie są dużym wyzwaniem dla każdego scenarzysty. Temat oferuje praktycznie bezdenne pokłady potencjalnych zwrotów fabuły, ale jednocześnie może być okropnie zdradliwy, łatwo się na nim wyłożyć. Johnson nie doznał porażki, ale też nie zabłysnął. Na pewno na dobre wyszła mu powściągliwość przy stosowaniu efektów specjalnych – dramatu nie budują eksplozje i lasery, ale fabuła i aktorzy (poprawni Willis i Gordon-Lewitt, bardzo dobra Emily Blunt). Scenariusz zaliczył kilka potknięć, ale ani razu kompletnie się nie rozwalił. Jedynym problemem – który jednak negatywnie rzutuje na ocenę całego filmu – jest zakończenie. Omijanie pułapek logicznych tak zmęczyło twórców filmu, że nie byli już w stanie wymyślić oryginalnego finału. A szkoda.

* **Sinister**, reż. Scott Derrickson – Kilku półobłąkanych fanów gatunku porównało „Sinister" do „Lśnienia" Kubricka. Moim zdaniem za takie wypowiedzi powinno się odbierać legitymacje członkowskie do klubów filmowych. W tym obrazie użyto wszystkich klisz, które w ciągu ostatnich 15 lat zostały wyssane do cna przez niedorozwiniętych potomków tradycji „Blair Witch" i japońskich horrorów – długowłose dziewczynki snujące się po kątach, demony w maskach, dziwne symbole na ścianach, nagrania znalezione na strychu. Największym grzechem pozostaje jednak to, że film straszy widzów w najprymitywniejszy z możliwych sposobów – potworkami wskakującymi z rykiem przed kamerę. Gdzieś słyszałem, że gatunek horroru przeżywa renesans. Jeżeli dowodem na to twierdzenie ma być nowy obraz Derricksona, to ja chcę wrócić do średniowiecza.

* **Gangster (Lawless)**, reż. Jon Hillcoat – mroczny film gangsterski, któremu krążą w krwi co najmniej trzy promile westernu. Scenariusz oparty na faktach opowiada historię braci, którzy w czasach prohibicji postanowili rozkręcić biznes bimbrowniczy i wkrótce znaleźli się między młotem konkurentów, a kowadłem policji. Co zachęca? Zaskakująco dobry Shia LaBeouf, wybitny Tom Hardy (moim zdaniem jeden z najbardziej charyzmatycznych aktorów młodego pokolenia), świetna kamera. Poza tym ... niewiele. Fabuła dłuży się niemiłosiernie i jest pozbawiona jakiegokolwiek rytmu i dramaturgii, kilka szokujących, brutalnych scen nie zmieni faktu, że film jest po prostu mdły i nudny jak flaki z olejem. Nie wiem, czy jest jakiś australijski odpowiednik przysłowia „szewcze, trzymaj się kopyta", ale ktoś powinien go szybko odnaleźć i wysłać do Nicka Cave'a – kultowego muzyka i autora kolejnego badziewnego scenariusza. Nie czepiam się jego fascynacji mrocznymi klimatami, ale nie musiał wystroić pogrzebu dla tak ciekawie zapowiadającego się filmu.

Eto wsio. Kto wie, kiedy znowu się spotkamy, ponieważ święta co roku nieźle namieszają w harmonogramie regularnych rubryk. Bądźmy jednak dobrej myśli – do przeczytania w tym lub w przyszłym roku!

Archiwum recenzji
na www.blog.jedzok.com

Rubrykę przygotował:
DAREK JEDZOK

KRZYŻÓWKA

POZIOMO: 1. wczesna pora dnia **6.** głowonóg z rzędu dziesięciornic **9.** duży kot rodem z Afryki **10.** dren na dachu **11.** biała wg Bajmu **12.** łączność **13.** brzuszny lub plamisty **14.** miasto kojarzące się z iperytem **15.** lubi samotność **19.** jedna z sześciu w gitarze **22.** płacz i narzekanie **25.** płaskowyż w Peru **26.** najmniejsza z głównych wysp japońskich **27.** pożywienie **28.** wyższa izba parlamentu **29.** kleszcze **32.** uchwyt do przytrzymywania przedmiotów **36.** mały klomb **39.** krowie odchody **40.** pomieszczenie dla tuczników **41.** Szczygieł, autor Gottlandu **42.** składnik farb antykorozyjnych **43.** członek ludu z północnych Chin **44.** zbiór nakazów i zakazów religijnych **45.** manekin **46.** cenna staroć.

PIONOWO: 1. rzecz niezwykle rzadka **2.** grążel ze stawu **3.** samochodowy sygnał **4.** materiał wybuchowy do bomb głębinowych **5.** ryzykowne przedsięwzięcie **6.** dział mechaniki **7.** historyczna dzielnica Polski **8.** bojowy środek trujący zawierający arsen **16.** ukochana Zbyszka z Bogdańca **17.** ciepła czapka na mróz **18.** dzianina z elastycznego włókna sztucznego **20.** miasto w Niemczech **21.** staropolski opiekuńczy duch domowy **23.** przysmak dla jedwabnika **24.** natłok **29.** kawałek oderwany od pocisku **30.** bardzo silna trucizna **31.** zbiorowisko **33.** w ręku Madeja **34.** upoważniony do reprezentowania **35.** dziurka **37.** Cezary z Szklanych domów **38.** najdroższy z grzybów. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE (Hasło kojarzące się Trzema muszkieterami).**

Opr. JO

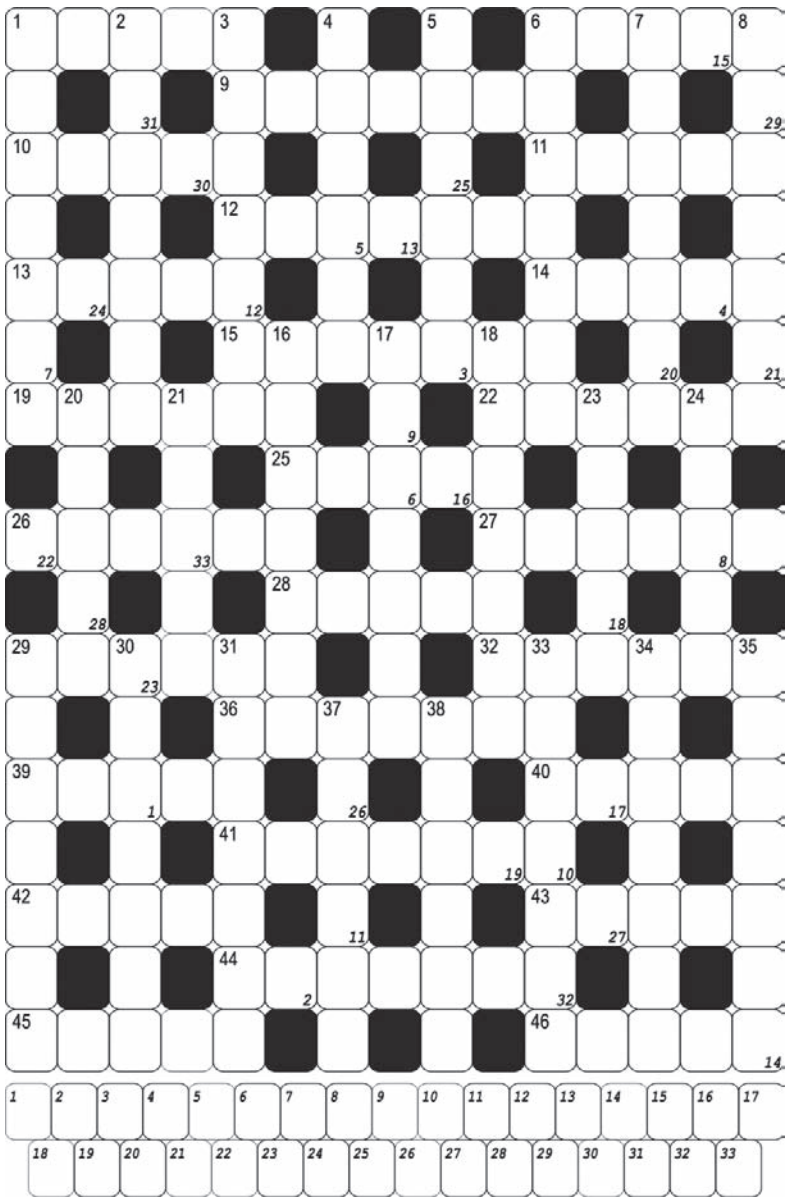

Rozwiązanie krzyżówki z 1 grudnia:
Poziomo: 1. SOCZI **3.** IRAWADI **6.** MODŁA **9.** RODZICE **10.** POETA **11.** TĘŻEC **12.** WEŁTAWA **13.** UWAGA **14.** ZENIT **15.** DAWSTWO **19.** UDŹWIG **22.** ŁASICA **25.** ANODA **26.** MUZEUM **27.** DANIEL **28.** ENIAC **29.** SYSTEM **30.** ZAROST **31.** NANCY **32.** BAJORO **35.** NAMIOT **39.** ENDEMIT **42.** ZADRA **43.** ENTER **44.** GOGOLIN **45.** DANIE **46.** TRYBA **47.** NIAGARA **48.** LEKYT **49.** TWARZ.
Pionowo: 1. SEPPUKU **2.** CZELADŹ **4.** ODPŁYW **5.** GIGANT **6.** METAZOA **7.** DOŻYNKI **8.** ASCETKA **16.** AGAMEMNON **17.** SŁOWIANIE **18.** WŁADCZYNI **20.** DRUŻYNA **21.** WIERTŁO **23.** SYNDROM **24.** CIELSKO **32.** BRZYDAL **33.** JEDYNAK **34.** REAGENT **36.** ATENTAT **37.** INTRYGA **38.** TORBACZ **40.** DOGMAT **41.** MULTAN. **Rozwiązanie dodatkowe:** DROGI MI PLATON, DROGI SOKRATES, ALE JESZCZE DROŻSZA PRAWDA.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w czwartek 20. 12. o godz. 10.00.

ALE HECA

– Au! – wrzasknył dyntysta. – Co ty wyprawiosz?! Przecaś mówił, że wydzierżysz każdy ból, a ugryzłeś mie w palec.
– Bo jo wydzierżym ból jyny wtedy, jak fest zacisnym zęby…

* * *

Spotkały sie dwie baby. Jedna mówi do drugij:
– Słyszałaś, że się Helyna wydowo?!
– Co ty powiysz! A nie poznać, że je w ciąży!...

* * *

Ice sie ożynił z Salcze. W noc poślubnóm legnył do łóżka i zaroz usnył. Salcze go budzi, mówi:
– Jakosi ni mogym usnyć.
– Cóż tak? – pyto rozespany chłop.
Nie wiym, ale niż żech sie wydała, a ni mógłach usnyć, to żech wołała mame. Ta mie przycisła do siebie, pokochała...
– Chyba nie myślisz – prawi Icek – że pójdym teraz, w nocy, po twojóm mame!

* * *

W ZOO Róman podrywo Beate.
– Nie udowej, żeś mie nie spozorowała – prawi synek.
– Już od klotki z małpami idym za tobóm. – To ciekawe! A jak żeś sie z ni wydostoł?!

SOBOTA 8 grudnia

TVP 1

5.55 Wodnikowe Wzgórze **6.25** Marta mówi! - Alicja na puentach **6.55** Dlaczego? Po co? Jak? **7.10** Las bliżej nas **7.30** Rok w ogrodzie **8.00** Naszaarmia.pl **8.25** Dora poznaje świat **8.55** SpongeBob Kanciastoporty **9.25** Supah Ninjas: Szach - Mat **10.00** Dom **11.35** Weekendowy magazyn filmowy **12.00** Wszystko przed nami (s.) **13.50** Zwierzęta świata - Fish Life **14.30** Okrasa łamie przepisy **15.10** Agent Cody Banks - Cel Londyn **17.00** Teleexpress **17.25** Nad rozlewiskiem... (s.) **18.20** Gwiazdy na 60 lat TVP - przeżyjmy to jeszcze raz... **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.00** Gol T-Mobile Ekstraklasa **20.05** Droga do Rio **20.20** Hit na sobotę - When in Rome **22.05** Żywe trupy (s.) **22.55** Templariusze (s.) **0.50** Afryka, moja miłość (s.).

TVP 2

5.50 Zmiennicy (s.) **7.05** M jak miłość (s.) **8.00** Pytanie na śniadanie **10.40** Barwy szczęścia (s.) **12.25** Bitwa na głosy **13.20** Bliskie i groźne spotkania Steve'a (s.) **14.00** Familiada (teleturniej) **14.40** Rodzinka.pl (s.) **15.45** Alternatywy 4 (s.) **16.50** Słowo na niedzielę **17.00** Konferansjer jak biustonosz... - Wieczór Piotra Bałtroczyka **18.00** Panorama **18.35** Sport Telegram **18.50** Postaw na milion **20.05** Płocka Noc Kabaretowa 2012 Jestem Gwiazdą! **22.20** Kuloodporni **23.55** Zabójstwo z przeszłości.

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info **6.15** Info Poranek **7.00** Serwis Info **7.15** Info Poranek **8.30** Serwis Info **9.11** Info Poranek. **9.14** Tu kobiety **9.17** Info Poranek **10.00** Serwis Info Poranek **11.00** Aktywni 50+ **11.15** Tu kultura **11.30** Serwis Info **12.00** Świat i gospodarka **12.55** Serwis sportowy **13.00** Debata TVP Info **13.30** Serwis Info **14.00** Raport z Polski - Ekstra **14.15** Reportaż TVP Info **14.30** Serwis Info **15.00** Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii. **15.45** Kronika rejsu **16.00** Studio Wschód **17.00** Pasmo lokalne **20.00** Prawdę mówiąc **20.30** Serwis Info **21.00** Kod dostępu **21.30** Serwis Info **21.45** Pasmo lokalne **22.15** Losowanie Lotto **22.24** 60 lat razem **22.30** Serwis Info Wieczór weekend **23.03** Sportowy Wieczór **23.25** Kradzione żony **0.25** Świat i gospodarka.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Nowe przygody Scooby'ego **8.15** Miś Yogi **8.45** Pinky i Mózg **9.15** Scooby-Doo **9.45** The Looney Tunes Show **10.15** Ewa gotuje **10.45** Studio Weekend **12.15** Dom nie do poznania **14.15** Artur i zemsta Maltazara (film franc.) **16.15** Dlaczego ja? **17.15** Trudne sprawy **18.15** Imperium disco polo **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.00** Miss Polski 2012 **22.45** Boks - Gala w Katowicach - waga junior średnia **23.50** System 2.0 (film USA).

TVC 1

6.00 Mały telewizyjny kabaret **6.25** Finley, samochodzik strażacki (s. anim.) **6.50** Klocki **7.00** Śledztwa świetlika Łucji (s. anim.) **7.15** Super brat (bajka) **8.45** Droga do domu (film) **10.30** Świat TVC **10.55** Trzecie piętro (s.) **12.00** Tydzień w regionach **12.25** Hobby naszych czasów **12.50** Spostrzeżenia z zagranicy **13.00** Wiadomości **13.05** Wędrówka po Wyspach Bogości (bajka) **14.20** Ulica śpiewa (film) **15.50** Poirot: Morderstwo w Mezopotamii (film) **17.30** Miro Žbirka Happy Birthday **18.25** Chłopaki w akcji **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** StarDance **21.30** Lista przebojów telewizyjnej rozrywki **22.20** Zielona karta (film) **0.10** Życie przed oczami (film).

TVC 2

6.00 Pardubice, Pernštejnowie - budowniczy **6.10** Jak się żyje karciarzom **6.25** Artmix **7.15** Nasza wieś **7.30** Kultura.cz **8.00** Panorama **8.30** Osobistość w Dwójce **8.35** Magazyn folklorystyczny **9.00** Ta nasza kapela **9.30** Piękna i rekin **10.15** Posiadłość Versailles **11.10** Teatr żyje! **11.40** Babel **12.10** Dziwna para (film) **13.50** Granice bez granic **14.20** Architektura **14.50** Zaginione adresy **15.10** Natura bez granic **15.40** Królestwo natury **16.05** Kamera w podróży: Pururambo **17.05** Cudowna planeta: Dzikie serce Afryki **17.55** Jabłoniowa panna (bajka) **18.45** Wieczorynka **18.55** Meduza **19.30** Moja rodzina **20.00** Mity i fakty historii: Co zabiło mamuty **20.55** Elina Garanča (koncert) **22.30** Straż nocna (film) **0.45** Czerwony Karzeł (s.) **1.15** Dlaczego bieda?

NOVA

6.10 Marynarz Popeye (s. anim.) **6.20** Baby Looney Tunes (s. anim.) **6.55** Batman: Odważny bohater (s. anim.) **7.25** Monsuno (s. anim.) **7.50** Żółwie ninja (s.) **8.15** Hellcats (s.) **9.15** Przetrwać święta (film) **11.00** Przyprawy **12.00** Dzwoń do TV Nova **12.30** Rodzinne kłopoty oficjela Tříski (film) **14.25** Nowe szaty cesarza (bajka) **15.35** Denis rozrabiaka (film) **17.35** Poradnik domowy **18.45** Przysmaki Babicy **19.30** Wiadomości **20.20** Transformers: Zemsta upadłych (film) **23.20** Gamer (film) **1.20** Kto zabił elektromobil?

PRIMA

6.10 Wiadomości **7.20** Ninjago (s.) **7.50** Klub przyjaciół Myszki Miki **8.20** Zabawa **8.50** Salon samochodowy **10.05** Notting Hill (film) **12.40** Gruby i chudszy II: Rodzina Klumpów (film) **14.55** Morderstwa w Midsomer (s.) **17.10** Kiedy tato gotuje **18.00** Reporterzy po twojej stronie **18.55** Wiadomości, wiadomości kryminalne **19.50** VIP wiadomości **20.00** Zmierzch: Księżyc w nowiu (film) **22.55** Aż do śmierci (film) **1.05** Nienarodzony (film).

NIEDZIELA 9 grudnia

TVP 1

6.05 Hubert i Hipolit **6.20** Miłka i Człapek **6.30** Była sobie Ziemia **7.00** Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach **8.00** Tydzień **8.25** Magazyn Ligi Mistrzów **8.55** Ziarno **9.30** Jak to działa - program popularnonaukowy **10.35** Siedem życzeń **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.45** Puchar Świata w Soczi: Skoki Narciarskie - konkurs indywidualny na skoczni HS 109 **15.10** Miecz prawdy (s.) **17.00** Teleexpress **17.25** Ojciec Mateusz (s.) **18.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.00** Droga do Rio **20.20** Nad rozlewiskiem... (s.) **21.20** Zakochana Jedynka - Afryka, moja miłość (s.) **23.05** Ostatni prom **0.40** Mała Apokalipsa.

TVP 2

6.00 Bliskie i groźne spotkania Steve'a **6.35** W słowach kilku o wydrze, bobrze i wilku **7.10** M jak miłość (s.) **8.00** Barwy szczęścia (s.) **9.05** Kultura, głupcze **9.45** Rodzinne oglądanie - Morskie dziwadła **10.50** Wojciech Cejrowski - boso przez świat **11.20** Makłowicz w podróży - Rumunia **11.55** Gwiazdy w południe - Drużyna marzeń **14.00** Familiada (teleturniej) **14.40** Ja to mam szczęście! (s.) **15.25** Janosik (s.) **16.25** Na dobre i na złe (s.) **17.20** Kocham to, co lubię **18.00** Panorama **18.55** Kabaretowy Klub Dwójki - Czy w grudniu będzie koniec świata? **20.05** Dwójka w akcji - Wanted. Ścigani **22.05** Paradoks **22.55** Kocham Kino - magazyn filmowy Grażyny Torbickiej **23.35** WOK - Wszystko o Kulturze **0.30** Studio filmowe Dwójki - Diabły, diabły.

TV KATOWICE

7.00 Serwis Info **7.15** Era Wynalazków **8.45** Pasmo lokalne **9.00** Polska według Kreta **9.30** Serwis Info **10.00** Głos Mediów **11.00** Teleplotki **12.00** Przegląd wydarzeń tygodnia **12.30** Serwis Info **13.00** Prawdę mówiąc **13.55** Serwis sportowy **14.00** Raport z Polski - Ekstra **14.15** Czas na jazdę - Motoinfo **14.55** Serwis sportowy **15.00** Kościół z bliska **15.30** Serwis Info **16.00** 60 lat razem **16.15** Reportaż TVP Info **20.00** Listy gończe **20.30** Serwis Info **20.50** Młodzież kontra **22.30** Serwis Info **23.00** Sportowa niedziela **23.25** Witamy w latach 80 - tych - Synthpop i New Romantic **0.30** Teleplotki.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Nowe przygody Scooby'ego **8.15** Gang Misia Yogi **8.45** Pinky i Mózg 2 **9.15** Scooby-Doo **9.45** The Looney Tunes Show **10.15** Sylwester i Tweety na tropie **10.45** Ania z Zielonego Wzgórza **12.45** Ekstremiści (film kopr.) **15.05** Randka w ciemno (komedia USA) **17.05** Świat według Kiepskich (s.) **17.45** Pamiętniki z wakacji (s.) **18.50** Wydarzenia **19.20** Sport **19.30** Chłopaki do wzięcia (s.) **20.00** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **22.00** Kości (s.) **23.00** Instynkt mordercy **0.00** Głosy (s.) **1.00** Magazyn sportowy.

TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów **6.30** Tańcz **6.40** Babar (s. anim.) **7.05** Tajemnice starożytnego Rzymu **7.35** Studio Kolega **9.45** Kalendarium **10.00** Kamera na szlaku **10.30** Obiektyw **11.05** Dynastia Novaków (s.) **12.00** Pytania Václava Moravca **13.00** Wiadomości **13.05** Niezwykła narzeczona (bajka) **13.55** Żyrandol (film) **14.45** Sprawy detektywa Murdocha (s.) **15.30** Mikołaj chodzi po mieście (film) **17.00** Koncert Adwentowy 2012 **18.00** Historie sław **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Spotkanie z gwiazdą: Dagmar Havlová **21.15** 168 godzin **21.45** Strażnik dusz (s.) **22.45** Komisarz Moulin: Niech krew nieczysta (film) **0.00** 13. komnata Leoša Válki.

TVC 2

6.00 Ushuaia **6.25** Kolory życia **7.20** Dom w sercu Europy **7.30** Kultura.cz **8.00** Panorama **8.30** Osobistość w Dwójce **8.35** Czechosłowacki tygodnik filmowy **8.50** Poszukiwania czasu utraconego **9.10** Dajcie nam skrzydła **10.05** lotniskowiec Enterprise: Dzień „D" na Pacyfiku **11.00** Obrońca **11.25** Dołącz do nas **11.35** Nie poddawaj się **11.55** Chcesz mnie? **12.10** Przygody Bullwhipa Griffina (film) **14.00** Historie dla Natalki **14.15** Poza nawiasem **14.30** Słowo na niedzielę **14.35** Magazyn chrześcijański **15.00** Przez ucho igielne **15.25** Magazyn religijny **15.55** Wybrzeże Morza Północnego **16.40** Film o filmie „Kozia historia z serem" **16.55** Historie przedmiotów **17.20** Królestwo natury **17.45** Był sobie... kosmos (s. anim.) **18.15** Bert i Ernie **18.20** Brzydkie kaczątko i ja (s. anim.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Czerwony Karzeł (s.) **19.30** Moja rodzina **20.05** Żegnaj, Czechosłowacjo **21.05** Czarna żmija (s.) **21.35** Na pływalni z J.B. Špidlenem **22.05** Filary Ziemi (s.) **23.00** Dlaczego bieda? **23.55** Basen (film) **1.35** Magazyn folklorystyczny.

NOVA

5.50 Marynarz Popeye (s. anim.) **6.10** Sylwester i Tweety (s. anim.) **6.25** Spiderman (s. anim.) **6.50** Monsuno (s.) **7.15** Żółwie ninja (s. anim.) **7.45** Flash Gordon (s.) **8.40** Jaś Fasola (s.) **9.10** Pościg (s.) **10.05** Śladami krwi (film) **12.10** Dwa tygodnie na miłość (film) **14.15** Jerry Maguire (film) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.40** Czołgowy batalion (film) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Taka zwykła rodzina (film) **22.30** Odłamki **22.55** Szkoła uwodzenia (film) **0.55** Młody Van Helsing (s.).

PRIMA

6.25 Ninjago (s. anim.) **6.55** Klub przyjaciół Myszki Miki **7.25** Czarodzieje z Waverly Place (film) **9.20** Prima Świat **9.55** Auta (film anim.) **12.20** Śnięty Mikołaj (film) **14.30** Śnięty Mikołaj II (film) **16.45** Śnieżne psy (film) **18.55** Wiadomości, wiadomości kryminalne **19.50** VIP wiadomości **20.00** Odlot (film anim.) **22.15** Con Air - lot skazańców (film) **0.35** Zabójcze umysły (s.).

PONIEDZIAŁEK 10 grudnia

TVP 1

5.55 Kawa czy herbata? **8.35** Domisie - Rogi **9.00** Dzika Polska - Bogatsze życie **10.00** Nie ma jak Polska - Opolskie **10.30** Plebania (s.) **11.00** Moda na sukces (s.) **11.25** Okrasa łamie przepisy - Kaczka **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.40** Natura w Jedynce - Oceany **13.45** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.20** Wideoteka - 60 hitów na 60 lat! **15.00** Wiadomości **15.25** Na kłopoty... Bednarski (s.) **16.25** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Jaka to melodia? (s.) **17.50** Klan (s.) **18.20** Wszystko przed nami (s.) **18.45** Galeria (s.) **19.15** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.02** Droga do Rio **20.20** Teatr Telewizji - Tango **22.20** Oglądaj z Andrzejem Fidykiem - Skok z kosmosu. Felix Baumgartner **0.05** Dziewiąta kompania.

TVP 2

5.55 Kopciuszek **7.05** M jak miłość (s.) **8.00** Pytanie na śniadanie **10.45** Rodzinka.pl (s.) **11.55** Coś dla Ciebie **12.25** Kocham Cię, Polsko! **13.35** Barwy szczęścia (s.) **14.15** Świat bez tajemnic - Niebezpieczna Ziemia **15.10** Ja to mam szczęście! (s.) **15.45** Panorama Kraj **16.05** Rodzinka.pl (s.) **17.05** Magia kłamstwa **18.00** Panorama **18.35** Sport Telegram **18.50** Jeden z dziesięciu **19.30** Ja to mam szczęście! (s.) **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** M jak miłość (s.) **21.45** Tomasz Lis na żywo **22.50** Poniedziałek z gwiazdami - Wielki błękit.

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info **6.45** Info Poranek **7.53** Twoja@sprawa **8.00** Serwis Info **8.03** Gość poranka **8.30** Serwis Info **8.42** Info Poranek **9.10** Gość poranka **9.20** Info Poranek **10.10** Biznes - otwarcie dnia **10.21** Info Poranek **10.45** Gość poranka **11.00** Serwis Info **11.20** Serwis sportowy **12.20** Biznes **14.10** Raport z Polski **15.15** Rozmowa dnia **15.55** Serwis sportowy **16.00** Raport z Polski **16.50** Biznes **17.00** Pasmo lokalne **20.00** Infoexpress **20.10** Minęła 20ta **21.05** Telekurier **21.30** Serwis Info **21.45** Pasmo lokalne **22.18** Serwis Info **22.30** Info Dziennik **23.15** Sportowy Wieczór **23.30** Rosyjscy oligarchowie. Od wzlotu do upadku - cz. 2 **0.30** Infoexpress.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.30** Przygody Animków **8.00** Pinky i Mózg **8.30** Scooby-Doo **9.00** Czarodziejki (s.) **10.00** Zakręcone (s.) **10.30** Świat według Kiepskich (s.) **11.00** Dlaczego ja? **12.00** Hotel 52 (s.) **13.00** Dom nie do poznania **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Trudne sprawy **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i partnerzy **17.00** Dlaczego ja? **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.00** Królestwo niebieskie (dramat kopr.) **23.00** Funny Games (film kopr.). **1.15** Układy 5 (s.) **2.20** Zagadkowa noc.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Dookoła świata z Willim Fogiem (s. anim.) **9.30** Ulica śpiewa (film) **11.05** Lista przebojów telewizyjnej rozrywki **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Bananowe rybki **14.25** Pr. rozrywkowy **15.35** Śladami gwiazd **16.05** Podróżomania **16.35** AZ kwiz **16.55** Wszystko-party **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Pr. rozrywkowy **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Wilcze sidła (film) **21.30** Reporterzy TVC **22.10** Dorwać Cartera (film) **23.50** Na tropie **0.15** Ślady, fakty, tajemnice **0.45** AZ-kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.00** Telewizyjny klub niesłyszących **9.30** Natura bez granic **9.55** Kamera w podróży: Pururambo **10.55** Spostrzeżenia z zagranicy **11.00** Zaginione adresy **11.20** Nasza wieś **11.40** Laurel & Hardy **11.50** Magazyn chrześcijański **12.15** Przez ucho igielne **12.45** Dlaczego bieda? **13.35** Więźniem na świeżym powietrzu **14.35** Czechosłowacki tygodnik filmowy **14.50** Dajcie nam skrzydła **15.45** Mity i fakty historii **16.35** Karnali **17.00** Planeta YÓ **18.20** Zaczarowane przedszkole **18.45** Wieczorynka **18.55** Weekendowcy (s.) **19.25** Niesamowite historie (s.) **19.50** Wiadomości w j. migowym **20.00** Dajcie nam skrzydła **21.00** Katastrofy lotnicze **21.50** Szalony Piotruś (film) **23.40** Urodziny Dawida (film) **1.25** Film o filmie.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.55** Ulica (s.) **9.50** Zamienione przy urodzeniu (film) **11.50** Tescoma ze smakiem **12.00** Południowe wiadomości **12.35** Straż przybrzeżna (s.) **13.30** Poszukiwani (s.) **14.30** Bez śladu (s.) **15.30** Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) **16.30** Przyjaciele (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości **17.30** Agenci NCIS (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości **20.20** Ogólniak z o.o. (s.) **21.40** Dr House (s.) **22.40** Nocne wiadomości, sport, pogoda **23.15** Dynastia Tudorów (s.) **0.20** Big Game.

PRIMA

6.00 Wiadomości **7.10** Nowe gliny (s.) **8.15** Pan Złota Rączka (s.) **9.00** M.A.S.H. (s.) **9.30** Nakryto do stołu! **10.20** Diagnoza morderstwo (s.) **11.20** Schimanski: Tajemnica Golema (film) **13.15** Castle (s.) **14.10** Komisarz Rex (s.) **15.10** Strażnik Teksasu (s.) **16.05** Gdzie zaczęła się miłość (film) **18.00** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, wiadomości kryminalne **19.50** VIP wiadomości **20.00** VIP Nakryto do stołu! **21.40** Kulinarny reality-show **22.50** Pr. rozrywkowy **23.35** Borat: Podpatrzone w Ameryce (film) **1.25** Zabójcze umysły (s.).

ŻYCZENIA

Dziś obchodzi piękny jubileusz nasza Kochana Córka, Żona, Mamusia, Teściowa i Babcia

pani JADZIA FOLTYN

z Łąk. Z tej okazji dużo zdrowia, radości, pomyślności oraz błogosławieństwa Bożego na dalsze lata życzą wnuki Adaś i Danek oraz cała rodzina. RK-225

Każdy dzień życia jest prezentem z nieba.

Dnia 6. 12. obchodziła zacny jubileusz życiowy 90 lat

pani ZOFIA GÓBEL

z Jabłonkowa. Z tej okazji wiele najserdeczniejszych życzeń, błogosławieństwa Bożego oraz zdrowia życzą Koleżanki z Klubu Kobiet. GL-771

Dnia 9 grudnia 2012 obchodzi swój jubileusz 80 lat

pan ANDRZEJ WOREK

z Kojkowic. Z tej okazji dużo zdrowia i pomyślności w życiu osobistym życzą żona i synowie. GL-720

WSPOMNIENIA

Dnia 10 grudnia br. minie 1. bolesna rocznica śmierci naszej Drogiej Żony, Matki i Babci

śp. WANDY FILIPEK

z Piotrowic. Z żalem i smutkiem wspominają najbliżsi. RK-226

Nasza godna podziwu, Kochana Mama, Babcia, Prababcia

śp. STEFANIA KONDZIOŁKOWA

z Frysztatu, obchodziłaby dziś, 8. 12. br. , setną rocznicę urodzin. Przy tej niecodziennej okazji, łączymy się z Nią wspomnieniami i modlitwą za Jej spokojne odpoczywanie. Tych, którzy Ją znali, prosimy o połączenie się z nami w naszym smutku. Serdecznie dziękujemy. Synowie Stanisław, Henryk, Karol z rodzinami. RK-221

We wtorek 11 grudnia minie piąta rocznica śmierci naszego Najdroższego Ojca, Dziadka, Pradziadka i Wujka

śp. JUDr. JÓZEFA MACURY

O modlitwę i chwilę cichych wspomnień w imieniu rodziny proszą córki Urszula i Jadwiga, wnuk Michał, wnuczka Joanna z mężem i prawnuczkowie Kubuś i Adaś. GL-767

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA – CZ. CIESZYN: My się wilka nie boimy (8, godz. 16.00).

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Miś Yogi (8, 9, godz. 10.00); Merida Waleczna (8-10, godz. 15.30); Faceci od kuchni (8, 9, godz. 17.00); Mikołajek (8, 9, godz. 17.45); Anna Karenina (8, 9, godz. 19.30); Legenda Bourne'a (9, godz. 20.00); Obywatel K. (10, godz. 17.00); Hotel Transylwania (10, godz. 17.45); Konfident (10, godz. 19.30); **KARWINA – Ex**: Madagaskar 3 (8, godz. 18.00); Scooby Doo (9, godz. 16.00); Epoka lodowcowa 4 (9, godz. 18.00); Kochankowie z Księżyca (10, godz. 19.00); **CZ. CIESZYN – Central**: Nosferatu – symfonia grozy (8, godz. 19.00); **TRZYNIEC – Kosmos**: Strażnicy marzeń (8, 9, godz. 15.30); Skyfall (8, 9, godz. 17.30); Argo (8, 9, godz. 20.00); Cesta do lesa (10, godz. 20.00); **BYSTRZYCA**: Atlas chmur (8, godz. 18.00); **CIESZYN – Piast**: Dinomama (6, godz. 14.30, 16.15, 18.15); Apokalipsa (8-10, godz. 20.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05, sobota godz. 17.30, Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

CIERLICKO, STANISŁOWICE – Kluby Kobiet oraz Klub Seniora zapraszają na spotkanie przedświąteczne – „Wigilijkę" w czwartek 13. 12. o godz. 16.00 do DPŻW na Kościelcu.

CZ. CIESZYN – Biblioteka Miejska przy ul. Havlíčka zaprasza na spotkanie z cyklu „Podróże bliskie i dalekie" we wtorek 11. 12. o godz. 17.00. „W krainie ryżu i smażonych świerszczy, czyli Tajlandia, Laos, Kambodża" – wrażeniami z pobytu w Azji Południowo-Wschodniej podzieli się Darek Jedzok.

CZ. CIESZYN – MK PZKO Cz. Cieszyn-Centrum zaprasza wszystkich chętnych do wzięcia udziału w III Barbórkowym Turnieju Ringo, który odbędzie się w sobotę 8. 12. w hali sportowej SSHOP w Cz. Cieszynie o godz. 13.00. Informacje: 776 235 045.

Dnia 8. 12. 2012 mija 4. rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. PAWŁA RUCKIEGO

zaś 11. 1. 2013 minie 9. rocznica śmierci Jego Żony

śp. BRONISŁAWY RUCKIEJ

O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. GL-770

NEKROLOGI

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 5 grudnia br. w wieku 87 lat opuściła nas na zawsze nasza Ukochana Matka

śp. HELENA BOGOCZ

z domu Nowak, zamieszkała w Trzyńcu-Łyżbicach. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w środę 12 grudnia o godz. 13.00 z kościoła ewangelickiego w Trzyńcu. W smutku pogrążone córki Halina i Irena. RK-232

Największa miłość na świecie gaśnie,
gdy serce Matki na zawsze zaśnie.

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 5. 12. 2012 zmarła po krótkiej chorobie w wieku niespełna 71 lat nasz Kochana Żona, Matka, Teściowa, Babcia, Siostra, Szwagierka i Ciocia

śp. GERTRUDA ŚLIWKOWA

zamieszkała w Olbrachcicach, Hlavní 280. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w poniedziałek 10 grudnia 2012 o godz. 14.00 z kościoła katolickiego w Olbrachcicach. W smutku pogrążona rodzina. GL-774

PODZIĘKOWANIE

Serdeczne podziękowania krewnym, kolegom, przyjaciołom, dyrekcji, byłym współpracownikom oraz wychowankom wędryńskiej szkoły, przedstawicielom urzędów gmin i MK PZKO w Stonawie i Wędryni, delegacjom „Beskidu Śląskiego" i Sekcji Historii Regionu przy ZG PZKO, delegacjom Związku Działkowców i Czeskiego Związku Pszczelarzy oraz sąsiadom i znajomym za złożone wyrazy współczucia i słowa pociechy, za wieńce, kwiaty, modlitwę oraz liczny udział w pogrzebie naszego Drogiego Zmarłego

śp. WŁADYSŁAWA GAŁUSZKI

Szczególne słowa podzięki kierujemy do księdza proboszcza dr. Rolanda Manowskiego za dostojne celebrowanie mszy pogrzebowej, do inż. Jerzego Czapa za serdeczne wspomnienia o Drogim Zgasłym, jego pasjach i zaangażowaniu społecznym oraz do Bogusława Raszki z Wędryni za wzruszające słowa wdzięczności dla Zmarłego.

Dziękujemy także za piękną oprawę muzyczną mszy świętej – organiście Tomášovi Bařákovi, chórowi mieszanemu przy MK PZKO w Stonawie, duetowi Marcie Orszulik i Urszuli Bystroń oraz Łukaszowi Orszulikowi za solo skrzypcowe. Zasmucona rodzina. RK-233

CZ. CIESZYN – Czytelnia i kawiarnia „Avion/Noiva" zaprasza w piątek 14. 12. o godz. 17.00 na Salon Muzyczny – koncert Ewy Jaślar -Walickiej pt. „Harfowy adwent w Avionie". Prosimy o rezerwację miejsc: tel. 558 711 961 lub noiva@noiva-tesin.cz.

HAWIERZÓW-BŁĘDOWICE – Zapraszamy na 85. Babski Bal, który odbędzie się 9. 2. w Domu PZKO. Miejscówki można nabyć od środy 5. 12. (w godz. 12.00-17.00) u Danki Śmiłowskiej w Domu PZKO w Hawierzowie-Błędowicach.

HAWIERZÓW-SUCHA – Połączone Kluby Młodych przy MK PZKO Hawierzów-Sucha zapraszają na II Przedsylwestrówkę. Spotykamy się 28. 12. o godz. 17.00 w świetlicy PZKO. Zgłoszenia i miejscówki w cenie 150 kc od osoby do nabycia u przewodniczącej Klubu Młodych, Łucji Zotyki (LucieZotykova@seznam.cz), w terminie do 20. 12. Szczegóły do ustalenia pocztą elektroniczną.

KARWINA-N. MIASTO – MK PZKO zaprasza w niedzielę 16. 12. o godz. 15.00 do świetlicy Koła na walne zebranie połączone z tradycyjną wigilijką.

KARWINA RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 11. 12. o godz. 15.30.

KLUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW – Zaprasza na wigilijkę do Restauracji ZZ („U ślimoka") w Bystrzycy w czwartek 13. 12. o godz. 10.00 (odjazd z Cz. Cieszyna pociągiem o godz. 9.19, z Mostów k. Jabłonkowa o godz. 8.53). Konsumpcyjne 100 kc. Podarunki do loterii mile widziane. Zgłoszenia przyjmuje H. Śliż (tel. 558 731 038 lub 776 323 405), do 10. 12.

MILIKÓW-CENTRUM – Klub Kobiet zaprasza na prelekcję dr Heleny Paszek „Niedoceniona witamina D", wykład z przezroczami i prezentacja nowej książki. Spotkanie odbędzie się 10. 12. o godz. 16.00 w Domu PZKO Milików-Centrum.

MILIKÓW-PASIEKI – MK PZKO zaprasza swych członków i sympatyków na Jesienne Spotkanie do Domu PZKO w sobotę 8. 12. o godz. 15.00. Prosimy zabrać śpiewniki.

PIOTROWICE K. KARWINY – MK PZKO zaprasza w niedzielę 9. 12. o godz. 15.00 do Domu PZKO w Piotrowicach na Mikołajówkę.

UWAGA SENIORZY HPC! – Spotkanie wigilijkowe HKS „Zaolzie" odbędzie się w środę 12. 12. o godz. 11.00 w salce posiedzeń Kongresu Polaków w Cz. Cieszynie.

OFERTY

ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel.: 0048 605 255 770. GL-505

KONCERTY

BYSTRZYCA – Luterański Kościół Ewangelicki A. W. zaprasza na Wieczór Kolęd, który odbędzie się w niedzielę 16. 12. o godz. 16.00 w kościele ewangelickim. W programie wystąpią miejscowe chóry parafialne włącznie z Chórkiem Szkółki Niedzielnej oraz chóry szkolne „Wiolinki" i „Crescendo".

NAWSIE – MK PZKO i chór „Melodia" z okazji 65-lecia MK PZKO zapraszają na Wieczór Kolęd w sobotę 15. 12. o godz. 15.30 do Domu PZKO. W programie dzieci ze szkoły i przedszkola, chór żeński „Melodia". Po programie spotkanie towarzyskie.

WYSTAWY

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 3/14: do 20. 12. wystawa pt. „Mionszcz"; stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego". Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka**: do 31. 1. wystawa pt. „Czas radości – stajenki z okolicy Kysuc"; stała ekspozycja „Migawki z historii Karwiny". Czynne: wt-pt: 8.00-16.30, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariański 14**: do 28. 2. 2013 wystawa „Jabłonkowski przesmyk – brama do Śląska"; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy". Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Pietwałdzie, Do Muzeum 89**: do 31. 1. 2013 wystawa pt. „Następny, proszę!". Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

CO ZA OLZĄ

CIESZYN, Rynek: do 31. 12. wystawa plenerowa pt. „Zaolzie teraz".

MUZEUM DRUKARSTWA, Galeria „Przystanek Grafika", Głęboka 50, Cieszyn: do 31. 12. wystawa Ryszarda Bandosza pt. „Ekslibrisy".

STAVEBNINY WOREK – MATERIAŁY BUDOWLANE

oferujemy szeroki asortyment materiałów budowlanych w korzystnych cenach (Baumit, Murexin, Cemix, Porotherm, Presbeton, Pórobeton i inne)

Kompleks Gródek nr 80 (za piekarnią Bajusz)

Tel. 558 320 021, 737 647 873

GL-572

GłosLudu
Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Komeńskiego 4, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL–PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 ◆ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01 ◆ Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glosludu.cz ◆ Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glosludu.cz ◆ Redaktorzy terenowi: Jacek Sikora, sikoraj@glosludu.cz ◆ Danuta Chlup, danuta.chlup@glosludu.cz ◆ Magdalena Ćmiel, cmiel@glosludu.cz ◆ Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glosludu.cz ◆ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e-mail: info@glosludu.cz ◆ www.glosludu.cz ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ◆ Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Vídeňská 995/63, 639 63 Brno ◆ Zamówienia – tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: predplatne@mediaservis.cz ◆ Reklamacje – tel.: 800 800 890 ◆ Kolportaż: SmD, s.r.o. ◆ Druk: Ringier Axel Springer Print CZ, a.s. Ostrawa ◆ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania ◆ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222.